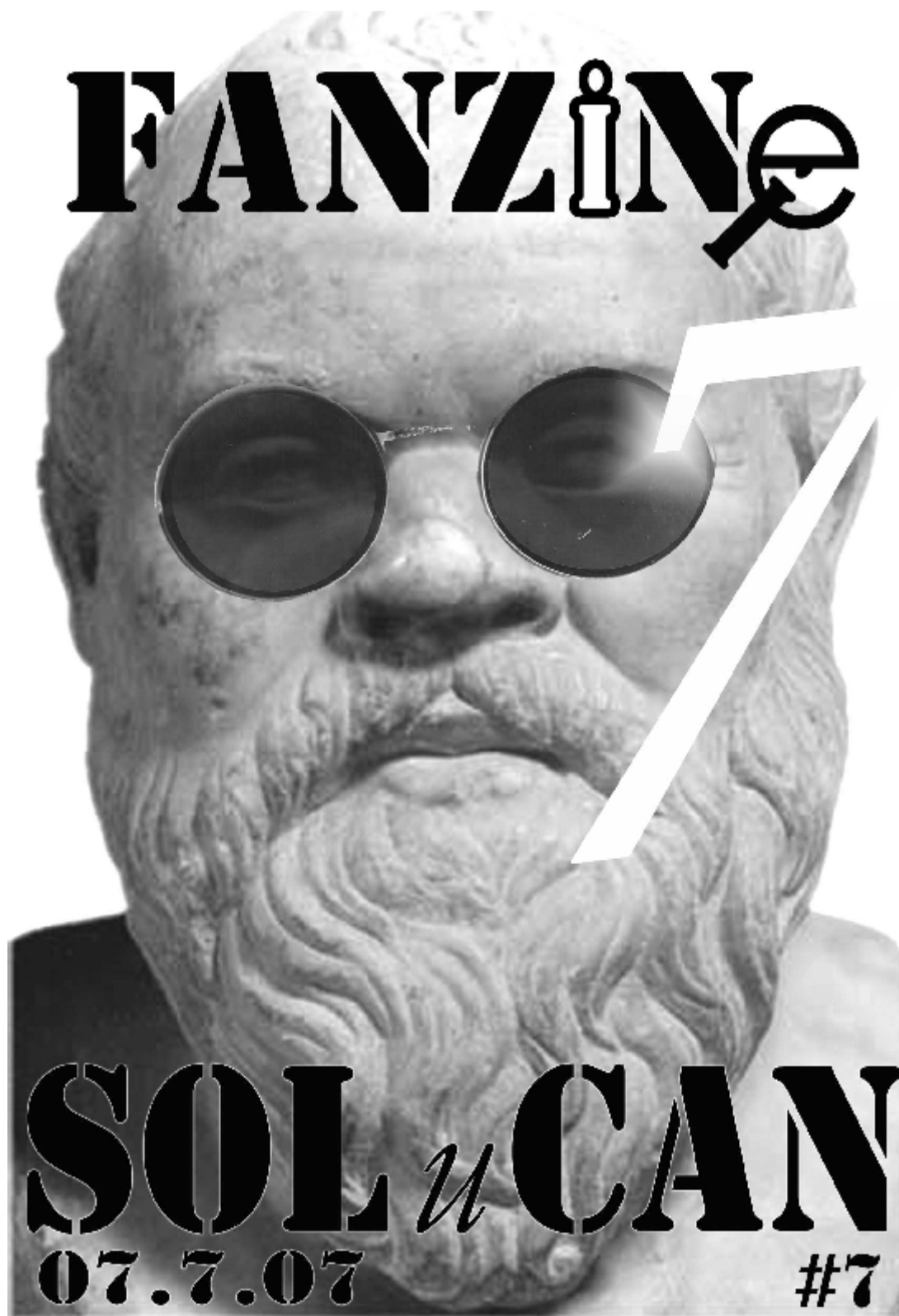

FANZINE

SOL u CAN

07.7.07

#7

7.07.2007 SOLUCAN 7 tozlu raflardaki yerini aldı, Sokrates'in benden 7 tane var dediği gibi SOLUCAN'da buradan oraya kadar 7 lane dizdi kendinden. Pamuk prenses kaf dağının arkasındaki sevgilimiz bizde 7 cücelerin her biriyiz. Herkesin kendinden bir parçayla katıldığı ekibimizin günden güne çoğaldığı bazısının sadece kulağına çalınmış harfler bütünlüğü bazısının sadece gözüne ilişmiş çift yönlü kültür akımıyız. Bir ben bizlerin oluşturduğu her geçen gün büyüyen aracımız fanzin 5. yılında da gizli e yi fanz n e içermekte porte de sol fa yan yana altlı üstlü durmaktayız.

Biz kimiz?

Biz, bir ben bizleriz. Her cümlede bu biz kelimesi farklı bir kümeyi ifade eder, kendini ötekileştirirken diğerlerini yaratılır. Her şeyden önce bu küme haline gelmenin yanı sıra her bende bir biz bulunmasının kimlik anlayışını geliştirdiğini unutmamak gerekir. Geçmişimiz geldiğimiz yere, hareket noktasına, ekonomik, kültürel koşullara dayanır. Alt, orta, üst. Kimlik daha çok bunun üzerinde şekillenir. SOLUCAN'ı genellikle orta sınıf gençler oluşturur. Kendisiyle, geçmişle yüzleşmiş, yüzleştiren hayata ayna tutabilen, hayal gücünden başka sığınacak bir şeyi kalmamış... Tarihin ortanca çocukları olması sebebiyle, kendilerine ait hatırladıkları ilk duygunun, güç simgesinin baba olduğu ve daha çok hayat denilen tanımsız, karşısına sistemi almış gücü para olarak kabul etmeyen kendi değerlerini üretme çabasında bulunan bir serüvenin adıdır SOLUCAN, bir fikirdir. Kendisiyle barışık olması sebebiyle ve komplekslerini kabul edip bunların nedenlerini olabildiğince açık değerlendirmeye çalışan paralel olarak birey olurken aynı zamanda bir biz taşıdığını unutmayan, iş bu biz in adıdır SOLUCAN. Fakat temel olarak bireyi, bu bireyin üretimini aldığı, serüveni ortak bir biçimde şekillendirdiği için SOLUCAN bir kimliktir. Bu kimliğe dahil olmak için kendisinden haberi olmak yeterlidir çünkü bir duvar yazısıyla bile zihninin bir köşesi ne kazanmış olması kendisi üzerine soru sormasını sağlar, bu soruların cevaplandırılması SOLUCAN. Tabii bu serüvene katılmak demek iletişime dahil olmak demektir, bir ifade-iletişim olanı olarak fanzini okumak, dağıtmak yada internet (http://www.sol-u-can.com) üzerinden iletişime geçmek yeterlidir. Zaten bireyler kendi etkinliklerini sürdürmektir belki çabamız bu etkinliklerin ortak bir serüvene dönüşmesidir. Bir hareket olarakta şimdi ik İstanbul, İzmir, Ankara, Antalya, Çanakkale, Bursa, Adana, Denizli, Eskişehir, İzmit, Kütahya, Kırklareli, Sakarya gibi yerlerde bireylerin oluşturduğu merkezlessiz bir oluşumdur. Yani bireylerin oluşturduğu merkezler herhangi bir üst merkeze tabii değildirler. Bu anlamda hareket yataydır, hiyerarşiye yer vermez. Doğal olarak değişik katmanlardan, mesleklerden bireylerin ilgi ve etki alanlarına göre ortaklaştığı bir ifade-iletişim alanının kendisidir. Bu anlamda alt orta üst, tüm sınıflara bakabilir; bunlara uygun dillerle konuşabilir. İlgi ve etki alanları na göre ürettiklerinin yayımlandığı bir fanzin de araç olarak olması gerekenin organik refleksini yansıtır. Kendi serüvenimizi, fikirlerimizi, saçmalamalarımızı, zaaflarımız kendimiz başkası tarafından tanımlanmadan ifade ettiğimiz bir araçtır. D.I.Y. or DIE (do it your self or die) Cronudur fanzinler...

Her yazının kendi bölücünü oluşturduğu web sitesinde katılım formunu kullanarak ekibe katılmak, yazar olmak mümkündür. Sadece paylaşmayı göze almak yeterli...

SOLUCAN-LANI!
SOLUCAN-LANDIR!
SOLUCAN-LANDIRALIM!

sol_u_can@hotmail.com http://www.sol-u-can.com

CENGİZ YILMAZ

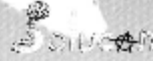
Taksim / esraceengiz@hotmail.com

Kovalantı

Git gide kovaladılar cesetler birbirlerini
Göz kapaklarını yuma yuma
Sessiz bir gemi geçti tren raylarından
İzmaritler uzandı ardı sıra
Uzandı kanepeden:
"Zamanı hatırlatma ne anlamı var?"
Bir sigara daha ateşlendi uygarlık tütüyordu
Göller denizlere denizler okyanuslara açılırdı
"Bu kapının anahtarı nerde?"
Kaybettim kaybettin
Kazandın kazandım

Yağmur sesi mi görüntüsü mü kokusu mu anlamı mı hayır
ananın amı.
Doğduğum yer doğduğun yer doğmuş olan ben doğurtan
sen
Ölünce rahatlatır kim bu ?
Baba
Devralınız mirası , nakleder daktilo tik tak tik
Nabız
Kalp
Ama en son beyin , zor
Kolay olan ne var?
Ana

Teresa Diye Bağıran Adam

İ. CALVİNO

Kaldırımından indim, birkaç adım gerisin geriye yürüdüm, ve cad-
denin
ortasından ellerimi borazan yapıp apartmanın tepesine
bağırdım:
"Teresa!"

Ayıışığında gölgem ayaklarımın altında kıpırdandı.

Birisi geliyordu. Yeniden bağırdım: "Teresa!" Adam yanıma
geldi:

"Daha yüksek sesle bağırırmazsan seni duymayacak. Birlikte
deneyelim.

Üçe kadar say, ve beraber bağırıyoruz." "Bir, iki, üç" dedi ve
beraber
bağırdık: "Tereeesaaaa!"

Sinemadan veya kahveden çıkmış olmalılar, ufak bir arkadaş
grubu

geliyordu, bizi gördüler. "Biz de yardım edelim" dediler. Cad-
denin

ortasında bize katıldılar, ilk adam "bir iki üç" dedi, ve her
beraber

bağırdık: "Te-reee-saaa!"

Başka birisi daha gelip katıldı; on beş dakika içinde neredeyse
yirmi kişi olmuştuk. Arada yeni katılanlar da oluyordu.

Uyumlu, aynı anda bağırarak için organize olmak kolay olmuy-
ordu. Hep

ya birisi önce başlıyordu, ya da diğerlerinden geç bitiriyordu,
ama

sonunda iyi bir hale getirdik bağırmaımızı. İlk "te" kalın sesle ve
uzun söylenecek, "re", ince ve uzun, "sa", kalın ve kısa, böyle
anlaştık. Harika bir ses çıkıyordu. Sadece arada bir, birisinin sesi
gidince ufak bir gürültü, o kadar.

Tam doğru bir şekilde yapmaya başlamıştık ki, sesi, yüzü benli
biri

çağırışımı yapan birisi sordu: "İyi de, evde olduğuna emin
misin?"

2

"Hayır", dedim.

"İşte, bu kötü" dedi başka biri. "Anahtarını unuttun, di mi?"

"İşin aslı", dedim, "anahtarım var."

"E, peki", dediler, "neden yukarı çıkmıyorsun?"

"Haa, ama ben burada oturmuyorum", dedim. "Şehrin öbür tarafındayım"

"Peki öyleyse", dedi benli adam, "merakımı bağışla ama burada kim oturuyor?"

"Hiç bilemiyorum" dedim.

Biraz kafaları karıştı.

"Peki, rica etsem açıklayabilir misin" dedi, çatlak sesli biri. "Neden burada durmuş Teresa diye bağıırıyorsun?"

"Valla, bana kalırsa" dedim, "başka bir isim de bağırabiliriz, veya başka bir yere gidip orada da bağırabiliriz. Farketmez benim için."

Biraz bozuldular.

"Bize bir oyun oynamıyordun umarım" dedi, benli adam şüphyle.

"Efendim?" dedim, kızgınca, beni desteklemeleri için diğerlerine döndüm. Diğerleri ses çıkarmadılar, ne olup bittiğini anlamadan bakıyorlardı.

Bir tedirginlik oldu.

"Hadi", dedi biri iyi niyetle, "son bir kez bağırıp eve gidelim"

Bir kere daha bağırdık: "Bir, iki, üç. Teresa!", ama bu sefer çok güzel olmadı.

Sonra, herkes evine, başka başka yönlere doğru yola koyuldu.

Öbür caddeye sapsmıştım ki, birisinin hala bağırmakta olduğunu işitir gibi oldum: "Tee-reece-sa!"

Koca salonu pencerelerden kaçamak ve umursamaz giren günışığı aydınlatıyordu. Belki buna aydınlık denmez ama yürünebilen yollar ayırt edilebiliyordu; fakat yüzler yine de karanlık kalmıştı.

İnsanlar standart masalara çoklu kurulmuşlar, garsonlar dikkatli ve ajanvari dolaşıyorlar aralarında. Belki bir an varolmalarını gerektiren şeyi işitecekler ve eğildikleri masadan hiç olmadığı kadar kıbarca ayrılacaklar ve şeflerine büyük komplonun anahtar ipuçlarını verip, standart masa sakinlerini mimletecektiler. Şef, derin heyecanın sükunetiyle parlayan gözlerini o masaya dikecek ve bütün salon karartılacaktı. Hiç sebep yokken onca insan arasında, hiçte "şef" e benzemeyen sıska adamın bakışlarıyla kararan geleceklerini gören mimliler ise, utançla karışık onur duygusunu tadarken teslim olmayacaklardı. Aniden, ceketleriyle gizledikleri silahlarını çıkartıp, salondaki insanları doğabilecek kaosa ve bilinmeze karşılık, kendi güvenlikleri için rehin alacaklardı.

AMA HİÇTE ÖYLE OLMADI!!!

Salondaki insanların şaşkınlık ve merak ünlemleri bir kara bulut gibi kulaklara yağdı. Şimdi, salondaki herkes o masaya bakıyordu, arka taraftakiler ayağa bile kalkmışlardı. Şef ve üç adamı, büyük bir sürprizi bozmak istemezcesine -karanlıkta at pisliğine basmak istemezcesine- yavaş yavaş ilerlediler mimli masaya doğru, ve birkaç metre kala durdular. Bu anda sessizlik olmuştu salon ve bir an sonra herkesin içini fokurdatan merak, küçük bir heyecanı patlatıverdi büyük bir gürültüyle. Kalabalık: "NEVRACBaONULDu" gibi garip bir sesi yankıladı durdu. İnce, kısa kollarını havaya kaldıran şef,

• “Ayağa kalkın beyler” dedi büyük şef; ve suçlular yavaşça bağı. • HeeEy!! Sessizlik!, SESSİZlik! Diye bağırdı. Bu sıska, ince ve zayıf kollu adam öyle bir bağırdı ki, sanki derisinin bir arada tuttuğu her şey bu “ses” olmuştu. (Şefliği nereden geliyor, şimdi anlaşıldı)

Bir ipi fazlaca gerip kopartmak istemezcesine kalktılar ayağa. Bütün bu olanlar ortadaki büyük suçun farkında olunduğunu gösteriyordu. Suçluların başı suçtan eğilmişti, şef ve adamlarının başı ise zaferden dimdiktiler. Az sonra sorgulama salon sakinlerinin tanıklığında başlayacaktı. (doğrusu “merak” denilen şey bu olsa gerek)

Sorgulamanın büyük şef tarafından ne zaman başlatılacağını beklerken, ayağa kalkmış başı eğik suçlulardan biri konuşuverdi,

• Biri bize neler olduğunu söylesin, yoksa birazdan gülmeye başlayacağız.

Şefin yüzü büyük bir pişkinliği sindirmekte güçlük çekiyora benziyordu, gitgide kızarıyordu. Şef,

• “Çabuk istihbaratı veren garsonu çağırın, yoksa gülecekler!” dedi ve anlaşılan biraz rahatlamıştı -sinsice güldü-. Şefin adamlarından biri gitti ve garsonu getirdi.

• “Evet, buyurun” dedi garson, garsonca. Şef,

• “Şimdi “bizlere” neler duyduğunu yüksek sesle söyle”.

• “Bu beylerin siparişini getirmiştım ve tek tek her birinin önüne siparişlerini yerleştiriyordum. Bu sırada şu beyin, şu kısa boylu ve kötü giyimli olanın diğerlerine –“şu sarı saçlı salak garsonu görüyor musunuz? İşte! Tam arkamdan geçerken ellerinde tuttuğu her şeyle ve tüm iyi garson tavırlarıyla onu düşüreceğim” dedi. Sanırım kastettiği, müessesemizin en iyi garsonlarından ve tüm çalışanların dostluğunu kazanmış olan Le’ ydi. Sonra bildiğiniz gibi tüm duyduklarımı size haber verdim efendim. “ŞEF”,

• “Tamam, şimdi çekilebilirsin. Sanırım “SUÇ” un ne “olduğu” artık herkesçe biliniyor.

"TİN'İN DİRİLİŞİ Ya Da SAKLANIŞI" SİLKİN!!!

Şimdi dünyanın yeraltı gizini ve dışını birleştirip, varılamayana varmak geliyor içimden. İçimden; bir insan ruhundan; soyutluktan, inançtan, imandan, duyguların karmaşasından ve uyumdan... Tüm doğa olaylarının yanında tinsel bir saliverilmenin umuduyla varlığımın doğasal boyutunu gözden geçirmek için düşsel bir yolculuğa çıkıyorum. Ne var ki; bahsedilen düşünme kapasitemin sınırlarını zorlayıp zorlamadığımı bilemiyorum. Sınırlar! Belki de sadece ölümün sözümlü ona tuhaflığından ve anlaşılmasızlığından kaynaklanıyor! Her şeyin bizim için bir işaret mi yoksa bir hiç mi olduğunun ayırımına varanların çatışmaları yalancı bir masal kahramanı gibi bastırılırken sessizlikte, doğanın yazgıları düşüncelerimi somutlaştırmama bile izin vermiyor. Ta ki kendime bir sığınak bulana kadar! Barınabilinecek yerler ve insanlar; paylaşım, dayanışma ve iletişim... İnsanlık tarihinin yegane kopmaz bağları... İlerlemeye destekçilerle karşı karşıya gelen dayatmacıların eseri bir dünya... Ve ruh-beden çalkantısında değişmez olguların hüküm sürerliği için yapılacak hiçbir şey yok gibi, olduğunu varsaysak da yetecek zaman yok gibi ben-cil düşünen yaratıklar için. Oysa isteseler de istemeseler de ya da farkına varmasalar da yönelimlerinin, onlar da etkileşimin birer ögesi. Başlangıcı olan düşünce biçimleri ve düşünce özleri etkileşimin durmaksızın akımı ile zamanla birlikte bir ilerlemenin ve yeni ilerleyiş alanları keşfinin tutarlı birer destekçisi haline dönüşüyorlar. Bizim gördüklerimiz ve göreceğimiz etkileşimin yaşamımız sınırlarındaki akış sürecine bağlı; ancak süregelen ve gidişlerde daha çokça handikaplar hazırlanıyor. Her bir çukur bizi bir anda yutup, farkındalığa ulaşma yolundaki emekleri söndürmenin planlarını kuruyor. Bazen de farkında olmadan zamanlamasıyla başkalarına (istem dışı) yardımlarda bulunuyor. "Hiç kimse ya da hiçbir şey mükemmel değildir." söz atımının doğruluğuna bir onay da işte buradan geliyor. Etkileşim,

ilerlemenin yegane işçisidir desek de, etkileşim çoğu zaman insanların tinsel parçalarını başka tinlere yamamak istemelerinden kaynaklanan dayatmalar yüzünden insanlığı toplumsal bir öykünüş ve benzerliğin içine itiyor. Bir ruh; bir ışık kümesini sağlayan nesnenin üstünün balçıkla kapanması gibi karartılıyor ve saklı gelişim yardımcıları siyahta kayboluyor. Gizli doğum hakkının da sessizce kabullendiği bireysel (bedensel-ruhsal) özgürlüğü yine haklarının farkında olmayan bireyler yok etmeye çalışıyor. Düşünce özgürlüğü bile bundan nasibini alıp, karanlığın içinde önüne başkaları tarafından konulmuş engellere toslayıp, sınırlandırmaların kurbanı oluyor, öldürülüyor. Bu kibirle (midir bilinmez) ya da empoze edilen kinle intikam duygusuyla, o da diğerlerini sürüklediği kuyunun dibine çektikçe çekiyor. Bu da birbirine benzeyen ve benzetilen; kalıplara sokulan ve 'etik değerler' adı altındaki yapay kurallar bütünüyle materyalize edilen sözde iyinin yolunda, sözde kötünün karşısında, sözde doğru sistemi bulmak için, sözde insanlık için yaptırım ve yatırımlarda bulunan insanların çizgisel; kendilerince doğrusal, sözde eleştirel, gerçekte dogmatik yollarının vazgeçilmez işleyiş yöntemi! Her geçen saniye birbiri üzerine ağırlar ören insanların yetersiz beyin yormaları sonucu oluşan eskiye ihanet daha bir acımasız oluyor ve bunun yanlışlığının önemi sadece azınlık tarafından yakalanabiliyor. Ve bizler şimdi dayatmaların en acı gerçeğinin ortasında geriye dönüp etkiden arınmış doğru yollara ulaşmaktan, bunun için çaba sarf etmekten korkan birer çaresiz gibi dolanırken sürüde, bazıları çoktan arkalarını dönüvermişler bu pürüzsüz göz aldatıcı yola. Ve siz; sahteliğin üstünde kayıp gidenler, biz özgürüz deyip, toplumsal özgürlüğün imkansızlığı içinde akım nereye giderse oraya yönlendirilenler, biz de dayatma yok deyip, dayatmanın ne olduğu sorulunca kem küm edenler; şimdi dayatıldığınızın ve dayattığınızın en basit kanıtı karşınızda, karşı cinsten saklı! Kendinizi diğer cinsin vücudunda hayal edin ve bakın bakalım balçıkla sıvanan ruhunuz o dayatılan farklı detaylara uyabilmiş mi?

Öz Ruh* ki her bedene uyar ve hiçbir bedenden ayrılmakta zorluk çekmez. Ama en uygunu önceden belirlenmiştir.

.....

* Dünyevilerin kavrayamayacağı kadar uçsuz bucaksız bir bilinmezlik diyarının varlığının yanında bilebileceklerimiz o kadar az ki... Bu cümledeki farzedilen yargıya bir insan varamaz. Demek istenen sadece "Öz Ruh" un cinsiyeti yoktur!" düşüncesidir eşitlikten yola çıkılarak... Ama bu da 'anlamamız' için yeterli değildir.

GÖZYAŞI KANDIR

YUMİ

Ortaköy / runoyumi@yahoo.com

bir varmış bir yokmuş...

Kendisini anlatan bir öykü olabilmeyi bilmek benim olduğu gibi herkesin ideal halidir şüphesiz. Bu hali mümkün kılabilmek için de kendisini okuması gerektiği daha şüphesizdir. Kendisini anlatan hikâyelerden birinde P. şehir merkezinin biraz uzak kısmında oturan H. ye fal baktırmak için evden akşam saat sekizde yola çıkmıştı. On iki dakika yürüdükten sonra eve ulaştı. Arkadaşı onu sıcak karşıladı. Ona kahve ikram etti. Pa. Keyfini çıkartıyordu. H. fal bakmadan önce ona bir numara yapmak istediğini söyledi. Yan odaya gitti ve üç dakika sonra elinde iskambil kartlarıyla geri geldi. Eline kartları aldı ve yanına da bir kâğıt ve kalem. Par. bir an arkadaşının gözlerine baktı, o an arkadaşının sadece kendisine bir şeyler anlatmak isteyen Para. 'dan başkası olmadığını hayaletti ve bunu benimsedi. Bundan sonra iş numaraya geldi. Hi. kartları karıştırmasını istedi. Bu arada bir yandan yanındaki kâğıda birden papaza kadar kartların isimlerini yazıyordu.

— Buraya bütün kartları yazıyorum.

Ve altına maça sinek karo kupa geldi. Karışması biten kartları sağ cebine koyarken an alttaki karta bakan Hiç. in yüzünde bir gülümseme uyandı. Kart sinek yediği. Bu sayıyla çok anısı olduğunu düşündü ve kartları cebine koydu.

- Şimdi yukarıdakilerden beş tane seç.
- Bunlardan mı? Peki, dört, iki, sekiz, papaz, yedi.

Söylediklerini yuvarlak içine aldı sonra diğerlerini karaladı. Alttaki dört çeşitten de iki tanesini seçmesini istedi. Kalan iki kart karo ve sinekti. Bu sefer seçtiklerini yuvarlak içine aldı ve yuvarlakları karaladı. Sonra karo ve sineği yuvarlak içine aldı.

- Beş karttan üçünü seç.

Parad. Önce dört, iki, sekizi seçti. Daha sonra da kalan iki karttan yediyi... Sanki bir şeyler çelişkiliydi. Hiçli. Bazen seçilenleri karalarken bazen kalanları karalamış gibiydi. Aslında bu pek de sezilmiyordu. En sonunda sineği de seçince ortaya bir kart; sinek yedi çıkmıştı. Bu kartı o seçmişti ve artık onun kartıydı. Kafasını kaldırdı ve arkadaşına baktı.

- Sinek yediyi kaçınıcı kartta istiyorsun?

Hiçli. Elini cebine götürmüş, bir sayı bekliyordu. Arkadaşını çok şaşırtmıştı. Üç cevabını aldıktan sonra elini cebine soktu ve üstten iki kart atıp üçüncüde altta bekleyen sinek yediyi attı. Parado. çok şaşırdı. Hiçlik ona konuştuğunda ağzından şunlar döküldü.

— Hayatta da böyle işte... Aslında olacak her şey belli Bütün konular: onları sen seçtin. Öte yandan zaten olacaktı ve oraya bir yolculuk yaptın. Algın yanıldığı için tıpkı bu numaradaki gibi. Kes-tiremiyorsun nasıl o noktaya ulaştığını. Sadece bir bakış açısı bütün her şeyin resmini çizebilir. Ve çizdiği şeye baktığında sahib-ini görür. Sen geleceği yaratırsın gelecek de senin şimdini. İşaretleri izle doğru yoldaysan pişmanlık duymazsın, pişmanlık duymazsan doğru yoldasın. Sadece kendine bak. Derinlere. Orda bir şey var mı sence? (Bunu söyledikten sonra aklına sinek yedi geldi ve onu yine gülümsetti.) Kendi hikayeni oku. sonra anlatırsın .Keyif senin için. Hafifliği sen daha iyi bilirsin : var olmanın hafifliğini Sadece kendini oku yeter..

Paradox bir an bir hayal kurdu. İçine bakıyordu. Sonra her şey dönmeye başladı. Girdaplar onu yutmadan gözlerini açtı. Midesi bulanmaya başladı. Kendisini biraz yorgun hissetti. Saat de epey geç olmuş olmalıydı. Geçen zamanı hissedememişti. Kolundaki saate baktı fakat okuyamadı. Akreple yelkovan sanki birbirine girmişti. Bir anda rüyada olduğunu anladı ve Hiçlik 'e baktı. Hiçlik gülümsüyordu.

“Kızıl Top” Mümkün müdür?

Derler ki “top devrimciyi bozar.” Bu yargıda ne kadar homofobinin etkisi vardır bilinmez ama genelde solcuların futbol olayına hep tepkili yaklaşıtlarına dair bir yargı, kanı veya tevatür vardır. Efendim neymiş, bir zamanlar çok yüce sorumlulukları olan devrimciler kendilerine kitlelerin afyonu olarak tanımlanan bir kitlesel eğlenceyi yakıştıramazlarmış. Türkiye’de daha çok 1970’li yılların politik ortamına referansla anlatılagelen bu hikayelerin tamamen asılsız veya temelsiz olduğunu iddia edecek değiliz. Buna dair bir araştırma yapmaya ve gerçeğe ulaşmaya da çok meraklı değiliz. Doğrudur bazı kimseler top hevesli gençlere “ne ediyonuz lan, top tepmekten başka işiniz yok mu?” diye sormuştlar. Ama bu soruyu birçok gence veya top meraklısına babalarının da sormuş olması kuvvetle ihtimaldir. Türk filmlerinde dahi gizli gizli top oynamaya giden gençlerin hikayesi az değildir. Yani uzun lafın kısası 1980’lerden önce toplumun genelinde daha birçok şeye dair olduğu gibi futbola da hafif meşrep bir şeymiş gibi bakıldığı bir gerçektir. Ancak bunun çok sık gündeme getirilmesi insanı biraz kıldandırıyor doğrusu.

Zira bugün böyle bir tutumdan bahsetmek veya bu tavrı devamlı gündeme getirmek anlamsız bir çabadır. Hele hele top oynamak yasaktı, biz hem topumuzu oynarız hem de işimizi yaparız gibi “top peşinde koşturma”yı bir özgürleşme pratiği olarak ortaya koymak insanın kafasını biraz karıştırıyor. Birçok solcu kardeşimiz top oynayarak daha önceki baskılardan tepkilerden kurtulduklarını, hatta özgürleştiklerine dair bir hissiyata sahiptir. Bu genellikle başta değinilen tutuma atıfla gündeme getirilen bir tutumdur. Bu noktada uzun bir süredir futbol ve sol hayat biçimi hakkında, solcuların futboluna dair tartışmaların alıp yürümesi de bir tesadüfün eseri değil. Daha çok bu iddiaların arkasından gelmekte ve gelişmekte. Stadlara utanarak gittiklerini, gizli gizli top oynadıklarını söyleyenler artık statlarda kendi sol taraftar gruplarını kurduklarını, ve göğüslerini gere gere maç oynadıklarını söylemektedirler uzun bir zamandır. Hatta bu faaliyetlerinin politik öneme haiz olduğu konusunda da ısrarcılar. Tribünleri değiştirmek, orada ortaya çıkan faşizan söylem, slogan ve örgütlenmelerin önüne geçmek efsane şeklinde dilden dile anlatılmakta.

Aslında futbolun endüstriyelleşmesi ile birlikte daha önce futbola ilgi duymayan veya bu dünyanın dışında kalmış pek bir toplumsal kesim de kalmadı. Entellektüellerden sanatçılara, politikacılardan ev kadınlarına, herkesin gündelik muhabbetine, tartışmalarına futbol daha önceki dönemlerle karşılaştırılamayacak bir tarzda girmiş bulunuyor. Öyle ki top tepmenin ne şekilde endüstriyelleştiğine dair açıklama yapmak bile artık anlamsız ve füzuli bir çaba olacaktır. Zira bunun farkında olmayan hiç kimse yoktur. Futbol artık sahada oynan şeklinden reklamlara, forma satışlarından taraftar dükkanlarına, basında kapladığı yerden magazin programlarına, ekonomideki genişleyen yerine kadar artık eski futbol değil. Aynı büyüklükteki sahada, 11 kişiyle, gol atmak amacıyla oynanıyor olması da bu anlamda çok birşey ifade etmiyor açıkçası. Bundan dolayı futbol oynamanın, onunla ilgilenmenin kendisinin, kendiliğinden muhalif herhangi bir anlamı olamaz. Sadece çok meşru ve tüm gündelik yaşamı kaplayan şekli içinde eriyip akıp gitmekten başka.

Peki kardeşim bu meretin başka bir şekli, oynanma, yaşanma biçimi olamaz mı? Kuşkusuz başka bir dünyanın mümkün olması gibi, başka bir futbol da mümkündür. Ancak unutulmaması gereken önemli bir nokta bu dünyada farklı bir futbolun yaşamasının kabil olmayışdır. Tanıl Bora'nın güzel ifadesiyle mevcut dünyada futbol heveskaranı olmak "karhanede romantizmden" başka birşey değildir. Ancak daha romantik tutum ve faaliyetler de mümkündür. Hele hele başka bir dünyanın başka bir futbolu hakkında kafa yormak statlarda bazı klüplerin solcu taraftarı olmaktan daha anlamlıdır.

Herşeyden önce varolan klüplerden herhangi bir tanesinin taraftarı olup, başka türlü bir futbol hakkında kafa yormak komik ya da daha hafif bir terimle naif bir tutumdur. İster üç büyüklerden bir tanesi olsun, isterse Anadolu kaplanlarından bir tanesi, mevcut takımların taraftarı olmak, formlarını giymek, haberlerini takip etmek ve onun başarılı olmasını istemenin birçok yanı sorunludur. Evet, kendi takımını yenilse de yensede, iyi günde kötü günde tutmaya çalışan taraftar grupları vardır. Bu kendi içinde çok anlamsız bir iş de değildir, yani diğer bi deyişle bir geyik olmasa da futbol dünyası içinde farklı bir renk, dokunun ötesinde birşey de değildir. Burada futbolun kitlelerin afyonu olmasına, eğlence endüstrisinin artık oyunun kurallarına, yeşil sahaya kadar müdahale ediyor olmasına rağmen çok değinmeyeceğim. Geyik olduğu için değil, tam tersi tartışmaya katlanamayacak kadar inandığım için. Her dönemde futbolun

siyaset ile ilişkisi olmuştur. Ama sporun bizzatı kendisi modern bir olgu olarak zaten beden politikalarının bir parçası olagelmıştır. Bunun dışında siyaseten nasıl kullanıldığını ayrıca analiz etmeye de gerek yok. İster imparatorluklarda olsun isterse ulus devletlerde sporun ortaya çıkışı, yapılış biçimi ve kurumsallaşması hem toplumun yönetilmesi zihniyeti ile ilişkili olmuş hem de bunun karşısında alternatif spor yapma biçimleri de başka bir dünya tahayyülü kuranlarca çeşitli biçimlerde gündeme getirilmeye çalışılmıştır.

Özellikle 1917 Rus devrimi sonrası Proletkült hareketi çerçevesinde sayı saymanın ortadan kaldırılması, oyuncuların kendilerinin hakem olması, şiddete dayalı sporların yasaklanması gibi birçok deneysel çaba spor hayatına şekil vermeye çalışmış ancak üstün komünist insan yaratmayı hedefleyen profesyonel sporcu anlayışı ne yazık ki baskın çıkmıştır. Her ne kadar kitlelerin spora ulaşması yönünde olumlu tarafları da olsa, kapitalist ve ulus devlet merkezli spor anlayışı ile bu sovyetik spor biçimi aynı şeyin suyu olmaktan öteye gidememiştir. Ancak yirminci yüzyılın başında daha sol spor tartışmaları bize top oynama konusunda çok faydalı fikirler veriyor. Herşeyden önce insanların kendisini tüketecek bir biçimde profesyonel spor yapması, top oynaması saçma bir şeydir. Aynı şekilde tek işi top oynamak olan ve bunu da sadece para için yapan insanların oyunlarını (ki buna oyun demek bile abestir) seyretmenin daha anlamlı biçimleri üzerine kafa yormak da anlamsızdır. Oynanan oyunu, gerçekten oyun haline getirmeksizin alternatif taraftarlık biçimleri üzerine kafa yorup, örgütlenmeye çalışmak en hafif deyişle farklı bir kimlik edinme uğraşısıdır. Bir "yaşam tarzı" tercihidir. Takımına alınan yıldız futbolcular ile teknik direktörler ile övmek veya bunlara karşı herhangi bir tavır geliştirmemek ve daha sonra farklı taraftarlık biçimleri üzerine kafa yormak ilginç bir tutumdur. Yine geçmişin amatörlük menkıbelerine biteviye tekrar edip daha sonra takımın başarılı olması için piyasanın gerekliliklerini desteklemek ya da onlara sessiz kalmak bu endüstriye katkı yapmak anlamına gelir.

T abii bunları burada söylerken varolan futbolu seyretmenin gayri ahlaki bir tutum olduğunu iddia edecek değiliz. İsteyen istediğini seyredip. İstedikçe oyunu istedikçe şekliyle oynar. Bugünkü futbolu seyredip zevk aldığı için birisini mahkum etmek bir anlam taşımaz. Ancak bu endüstriyel dünyada farklı taraftarlık ve oyun

culuk biçimlerine bir takım anlamlar yükleyip, farklı bir taraftarlık geliştirildiğine dair iddialar basit hülyalardır. Ama maçlara gitmek, televizyonda maç programlarını kaçırmamanın sinemanın müdavimi olmaktan, tiyatroya gitmekten, kitap okumanın müptelası olmaktan, müziği sevmekten hiçbir farkı yoktur. Daha az ciddi de değildir. Ancak başka türlü bir futbol iddiası başka türlü bir dünyanın değerleriyle hemhal olmalıdır.

Peki kardeşim böyle ukelaca konuşmak kolay denilebilir. Napcaz o zaman. İyisi mi öğreten adam modunda, kıl bir tarzda devam edelim. Bir kere kardeşim takım tutacaksan o takımın oyuncuları profesyonel olmayacak. İşi gücü olan herkes top oynar. Hem de süper oynar. Kasap, bakkal, vatman, kasiyer işi her neyse herkes bir futbol takımında top koşturur. Kendi mahalli takımını kurabilir. Kendi takımıyla kişisel problemleri olup veya keyfince takım değiştirebilir ama transfer mevzusu bizi bozar. Bir kişinin takım değiştirenken etik herhangi bir sorunu olmamalı. Elbette burada tek parti dönemindeki takım değiştiren sporculara spordan men cezası veren zihniyeti tavsiye etmiyoruz. O ayrı bir tarz. O da ters bize. Ama takım değiştiriyorsan da bir gerekçesi olacak kardeşim. Hem ne o öyle yendik, nasıl koduk gibi olaylar. Amaç gol atmaktır değil mi. At golünü git santraya kardeşim. Adam bir gol yemiştir niye kakıyorsun kafasına, öyle skorborda falan yazıyorsun. Bir kere ayıp. Öyle ben yendim, sen yendim nedir bu kardeşim. Top oynuyoruz. Sonra ne o öyle takım renklerine, simgelerine faşizan bağlılık sevgi falan. Bu da bozar bizi. Anlamalı, ortak bir yaşamışlıktan gelen değerlere falan eyvallah. Bugünkü takımların mazisi ile mevcut durumları arasındaki farklılık aç dereceleriyle bile ölçülemez. Bir de mazilerden, tarihlerden bahsediyorlar. Takım tutanların iğrenç demogojisi. Tamam mahalli artık kaybolan takımların nostaljisine saygı duyuyoruz ama onlar da güçlü kalsalar yukarıda özetlenen şeyin suyu olmaktan öteye gitmeyeceklerdi. O zaman napıyoruz profesyonellik, endüstriyel ilişkiler, yenme, hırs, rekabet, şiddet, transfer vs. vs. bunları zinhar yok ediyoruz. Kendi takımlarımızı, kendi organizasyonlarımızı yaratıyoruz. Ve kızıl top'un mümkün olduğunu ispata çalışıyoruz. Peki mümkün mü? Olmasa ne yazar. Biz topumuzu kendi bildiğimiz gibi oynamaya, sporu tekrar oyun kılmaya, mücadelemizi top tepmeye, top tepmeyi mücadelemize taşımaya, iki taş tek kale maç yapmaya devam ediyoruz. Varsın birileri statlarda matrix olmaya devam etsin.

E

Ekolojik Bir Toplumda Zihin-Beden Üzerine Denemeler

Yalnızlaşan Bireyden Hastalıklı Topluma

Ulus dediğiniz nedir? Ne zamandan beri antropolojik özellikler bu derece sabit kategorilere ayrıldı? İnsanlığın tarihi dediğiniz şey, yapılar içinde devinim halinde olan egolar olmasın?

Şu açıktır ki; uluslar; reel sosyalizmin başarısızlığı sonrası kendi sermaye birikimini ve burjuva sınıfını geliştirme işine koyulmuş hakim egoların yaratıdır.

Karşı konulmaz olan şey, bu materyal dünyanın içinde evrimleşen bilinçli varlıkların var olmanın ilk nefesinden başlayarak arzu zincirine bağlanmalarıdır. Arzu zinciri bizi yaşama bağlayan şeydir. Nefes almaktan başlayarak yeme, içme, seks yapma ve diğer tüm ihtiyaçlar bizi materyal dünyanın egosal istek-arzu zincirine bağımlı kılar. İnsan-doğa ilişkisine bu düzlemde başlayarak bakmak bizim ufkumuzu açabilir.

Unutmayın ki bilinç dediğiniz şey de maddeye bağımlıdır. O da tüm bu değişim dünyasının bir kuldur. Durmadan değişir, gelişir, evrimleşir. Evrim dediğimiz; insanlığın yapı içerisindeki devinimleri sırasında, bilincin geri döndürmesi çok zor bir zincirleme reaksiyondur. İstek-arzu zincirinde devinen bilinç birincil ihtiyaçların dışında başka şeylere istek duymaya başlar. İnsanlığın tarihi bu isteklerin değişim gösterdiği bir tarihtir. Fakar bilinçteki değişim daha fazla isteme ve isteme haline bağımlı olma durumudur. İnsan giderek daha fazla bir biçimde istemeye istek duyar.

Halk arasında "kafayı yeme" halinin, yani psikolojik hastalıkların, dereceleri bu zincirleme reaksiyonun başladığı andan (yani anne karnında annenin besinine ihtiyaç duyan bir organizma olma anından) isteme haline durdurulamaz bir biçimde bağımlı olma haline kadar uzanan bir skaladır. Bu skalanın ortalarında bir yerde,

14

*1 İstek ile başlayan arzu ile devam eden zincirleme çoğalma süreci bağımlılık derecesinde bağlanmaya kadar gider ve bilinci tamamen kontrolden çıkarmaya kadar devam eder.

günlük televizyon izleme, bira içme, araba kullanma, sinemaya gitme eylemlerimizde bilincin yüzeyde hiçbir sorunu yokmuş gibidir. Fakat bilinçaltı dediğimiz ikinci bilinçte inanılmaz bir faaliyet başgöstermektedir. İnsanlığın zaman zaman (yani isteklerini karşıladığı kısa zaman dilimlerinde) kendini mutlu hissedip mutlak huzuru yakalayamamasının asıl sebebi bilincin bu alışkanlığıdır.

Burada asıl dikkat edilmesi gerek uzun vadeli düşündüğümüzde praxis (bilinçli eylemlilik) bize ne getiriyor? Mutluluk mu yoksa her geçen gün içinden çıkılmaz hale gelen bir travma mı?

Bir şeyler eksik... hem kendi havamızı, suyumuzu ve yiyeceğimizi doğru seçemiyoruz hem de dışımızdaki yapının çeviriminden habersiziz. Oysaki doğa her yeredir. Dört element (su, hava, toprak ve ateş) daima birbirine dönüşüp durur. Herakleitos'un mükemmel tespitiyle "değişmeyen tek şey değişimin kendisidir." Doğa aynı zamanda içimizdedir. Vücudumuz içindeki ekolojiler her gün tekrardan kendini üretmeye ve birikimsel olarak devinmeye devam eder.

Soru şu; hem içimizde hem de dışımızdaki bu ekolojiler aynı denklemin parçaları mıdır? Yani bir matematiksel sistem evrenin her yerinde aynı şekilde işlemeye devam ediyor olabilir mi? Eğer öyleyse biz ne kadarını tanıyoruz onun?

Tüm entelektüel tartışmalar, tarihsel süreç içinde yaratılan kavramlar, bu denklemi anlamlandırmaya çalışan insanın çabasının örnekleri. Ama o denklemi görmek için ona dışarıdan bakıyormuşsunuz gibi onu yorumlayabilir misiniz? Hayır çünkü siz de onun bir parçasısınız.

Öyleyse "içe bakış" gereklidir. Fakat bu nasıl olacak?

İnsan, bilinç ve beden ikilisinin bir birleşimi. Bedende olanlar bilinci ve bilinçte olanlar bedeni etkiler. Bu her saniye her salise devam eder. Bu ikisinin çalışma biçimi "içe bakış" yolu ile incelenebilir mi?

Gerçekliği tüm entelektüel ve soyut algılayış biçimlerinden arındırılmış bir şekilde incelediğinizde şunu açıkça göreceksiniz ki bilinç bir tek şey için var olur; tatmin.

Onu beslemek zorundasınız, o doyumsuzdur. O bir zaman sonra yaşıyor olan şimdiki anı yadsır hale gelir. Daima başka bir

"Keşke şimdi yaz olsaydı", "keşke şimdi bir arabam olsa" ya da "keşke matematik notum düşük olmasaydı" ya da "keşke devrim olsa" gibi şeyleri söyler dururuz. Durumun açık seçik tespitini yapıp onu değiştirmek için çaba göstermekten öte hep kaçarız, daima keşkelerin arkasına saklanmış ama bir türlü "doğru eyleme" geçemeyen travmatik vakalara dönüşürüz.

Evet, insanın doğru düşünme ve doğru eylemde bulunma yolunu açan "içe bakış" yöntemi nedir?

İç Huzurdan Toplumsal Praksise Tutarlı Bir Yolculuk

İlk önce vücudumuza doğru girdileri almak zorundayız:

- 1.Soluduğumuz hava
- 2.Yediğimiz ve içtiğimiz maddeler
- 3.Düşüncelerimiz

İnsan her gün 60 bin değişik şey düşünür ve bu düşüncelerin %90'ı bir önceki gün düşündüklerimizle aynıdır. *2 Beynimizi ne kadar iyi kullandığımızı düşünüyorsunuz?

Siz mi zihninizi yönetiyorsunuz yoksa o mu sizi yönetiyor?

Kuantum fiziği üzerine çalışan bilim adamları beynimiz içindeki nöronların düşündüğümüz şeylerle ve psikolojik durumlarımıza göre değişime uğradığını kanıtlamışlardır. Onlar zamanla birbirinden ayrılır ve birleşirler. Zihninin hakimi olmaya başlayan bir insanın beynindeki nöronlar birbirinden daha ayrıktır örneğin...*3

Kendinden önceki kalıtsal özellikleri almış bir zihin istemeye ve daha çok istemeye programlıdır. Bu kürede 300 yıl yaşayabilen bir karganın istediği şeyler sınırlıdır ve dünyanın sonu gelecek olsa oturup tasalanmayacaktır. Fakat insanlık hem olumlu hem de olumsuz anlamında isteyen bir varlıktır. İlk doğduğu andan itibaren kendi ekolojisindeki diğer hem cinslerinden de bu isteme halini gün ve gün öğrenmeye devam edecektir. 10.000 yıldır insanlığın sisteminde olan ve kodlarına işleyen mülkiyet ilişkilerinin bir yansımasıdır bu.

Örneğin şiddeti ele alalım. İnsanlığın katliam derecesinde hem cinslerini öldürebildiğini, yeni silahlar üretebildiğini, öldürmek zevk alabildiğini, seri katil olabildiğini, atom bombası

*2 Bkz. Ferrarisin "Satan Bilgi"

*3 Daha ayrıntılı bilgi için bkz. "What the Bleep Do we Know?" isimli film. Ya da şu linkte bir göz atın: <http://culernemeste.blogcu.com/EJUMSEL-ARASTIRMALAR/>

kullanabildiğini, en nihayetinde çeşitli çıkarları için tüm birikimini savaş sanayisine yatırabildiğini söylediğimde bazıları çıkıp şiddetin sadece insanlığın bir eylemi olmadığını ve doğada şiddetin var olduğunu, hem cinslerini öldüren türlerin doğada mevcut olduğunu söyleyebiliyorlar.

Ben yine, çok basit bir şekilde, bunu insanın doyumsuz isteme alışkanlığıyla açıklayabildiğimi düşünüyorum. Daha fazla toprak için, daha fazla kaynak için, daha fazla para için, güzel evler, yatlar, uçaklar, fabrikalar için, daha fazla tahakküm, sömürü için, daha fazla yönetmek daha fazla insan üzerinde söz sahibi olmak için öldürebiliyor insanlık. İşin özü, diğer yaşam türleri birincil ihtiyaçlarının güdümünde bilinçsizce harekete geçerken bir bilinçli varlık olan insanlık değiştirme gücünü yani nesne üzerindeki hakimiyetini kullanarak tüm küreyi tahrip etmektedir.

İşin garip tarafı sanayi devrimiyle övünüyor modern olduğunu söylüyor. Fakat şu an yarattığı ekolojik tahribatla her geçen gün daha fazla öldürüyor kendini. Dünyanın değişik yerlerinde değişik yoksunluklar baş gösteriyor. Salgın hastalıklar, açlıklar, ırkçılık, dinsel ve cinsel ayrımcılık, tecavüz vs... "Homo Sapiens"lere bir gün çocuklarınız suyu bidonlardan içecek, istedikleri sularda yüzemeyecek, kendi yaptıkları savaş silahları, nükleer santraller yüzünden kalıtsal hastalıklara, ölümlere sebep olacak, havaya saldırdığı emisyonlardan dolayı küresel ısınmaya ve dolayısıyla felaketlere sebep olacak desek ne düşünürlerdiniz acaba?

Zihinde engel olamadığımız arzu-istek zinciri ilk etapta kendi benliğimizi ve vücudumuzu ele geçiriyor ve bizi hasta ediyor, makro ölçekte de insan tüm küreye bir virüs gibi yayılıyor ve tüm ekolojileri durmaksızın tahrip ediyor. Vücudumuzda evren gibidir. Henüz kullanmayı başaramasak da beynimiz bir şehrin tüm enerji ihtiyacını karşılayabilecek güçtedir. Fakat örneğin bir insan zihninin dengesini öyle kaybedebiliyor ki kendisini öldüreceğini bile bile sigara içiyor. Bir zaman sonra sigara onu içmeye başlıyor. İşte zihninin dengesini kaybetmiş bir insan örneği. Eğer bir yerde iradesini kullanıp zinciri tersine döndürmediği zaman ölüme adım adım gidebilecek bir insan türü...

Hatta daha paralel bir örnek; kanser hastalığı. Kanser virüsü de bir canlı organizma olarak sürekli vücut içinde büyür ve vücudun tamamına yayılır ve sonunda vücudu öldürür ve böylece kendisi de tamamen ölür. "Homo Ekonomikus" da sermaye birikim rejimiyle biyosferin tümüne yayılma eğilimiyle aynen bir virüs gibi hareket etmektedir.

Şimdi geldik diğer konumuza, solduğumuz hava ve yediğimiz yemekler. Evet, tarım konusundan bahsederken gıda güvenliğini vurgulamamın, küresel ısınmadan, suların kirlenmesinden, ormanların tahribinden bahsederken hep insanların ihtiyaçlarına vurgu yapmamın gerçek sebebi...

Biz Marks sayesinde emeğin ürettiği artı-değerin sömürülmesini anlama fırsatı bulduk ya dolaylı yoldan tüm birincil ihtiyaçlarımızın sömürülmesiyle ve yaşam alanımızın sömürülmesini ne yapacağız? Emeğimizden başka vereceğimiz bişey yok diyorduk ya onu sağlayacak girdilerimiz de elimizden gidiyorsa?

Size şu kadarını söyleyeyim; Küresel ısınma sorunu, bu kapitalist sistemin içinde çözölmeye çalışılacaksa yine yoksul insanları çok zor günler bekliyor demektir.

Fakat şunu hiçbir zaman gözden kaçırmamalıyız, onbin yıllık mülkiyet tarihi bizi buralara getirdi, köle toplumu, feodalite, merkantilizm ardından sanayi devrimi ve son kerte post-fordizm ve küreselleşmeci kapitalizm...Bilinçlerdeki arzu-istek boyutuna sapan travmalar ise Keynezyen refah devleti modelinin ve kaynakların hiç bitmeyecek gibi kullanıldığı fordist üretim sürecine denk geliyor. Şimdi ise ekolojik bir topluma geçmemiz gerekiyor, hem de acil olarak...Başka caremiz yok ne yazık ki 30 yıllık bir süremiz kaldı. Çok üzgünüm ama şu an atmosferdeki karbondioksit seviyesi 381 ppm seviyesinde ve her sene 2 ppm arttığı düşünüldüğünde 440 ppm seviyesi ile eşik aşılmış olacak. Bu buzul dönemlerinde görülen 2 C° lik bir sıcaklık artışı demek oluyor. Çok daha az zaman kalmış olabilir çünkü son yıl tahminlerin üzerinde 2,5 ppm lik bir artış oldu ve gelecek yıl kaç olacağının tahminini yapmak zor. Dolaylı karbon artışlarını yani geri beslemeleri de düşünmek gerekiyor. Buzulların içinde saklı karbonlar, buzların erimesiyle toprağın açığa çıkması-toprağın güneş ışınlarını emmesi dolayısıyla topraktaki tundradan ve diğer fosillerinden çıkan metan ve karbonlar, ormanların yok olmasıyla karbon yutaklarından mahrum kalmamız, okyanuslardaki ısınma ve buharlaşmayla oluşan su buharı ve daha birçokları...~4

Ekolojik ve Komünal Bir Toplum

Ekoloji diye anlandığımız şey doğanın doğal döngüsünden başka nedir ki?

Her gidişin bir dönüşünün olması gibi doğaya her etkinin bir tepkisi olması size anlamlı gelmiyorsa, o zaman para denilen sanal borsa pazarlarını yaratan şeyin hayatlarınızı nasıl kemirdiğini görememissiniz demektir.

~4 Aynıntılar için Dinyar Gacirej, Küresel İklim Değişikliği

Basite indirgenmiş bu cümle temelde hem doğadaki elementleri hem de emeğini satmaktan başka bir çaresi olmayan insan gruplarını yiyerek beslenen "sermaye canavarı"nı imgeler. Bu metafor, iki karşıtlığı gözler önüne serer; devamlı büyüme (devletler liginin izninde "kalkınma" adı altında satılan) ve karı biriktirme üzerine kurulu sermaye birikim rejimi (yani kapitalizm) ve emeğini satarak hayatta var olmayı sürdüren insan gruplarıyla tüm insanlığın yaşam alanı olan ve küresel ısınma gibi büyük ekolojik sorunlarla karşı karşıya olan doğa arasındaki karşıtlık.

Ekoloji hareketi kendi içinde "derin" veya "toplumsal" olup olmadığını tartışırken bilinçli eylemliliğin zamanı azalıyor, sera gazlarının inanılmaz bir çıkış ivmesi kazanmasıyla eş zamanlı olarak...

Endüstriyel tarım teknikleri "yeşil devrim" palavrasıyla toprağı ve küçük üreticileri yok etme sürecine girişirken aynı zamanda kentin yaşam kültürünün devamlılığını sağlayan, (ve fakat) CO² miktarını arttıran tüm sektörel faaliyetler de ortaya çıkmaya başladılar. Kent ve kır yaşamın ikisinin de içinde dolaşıma geçen kapitalist sermaye rejimi insanlığın ve doğanın ekolojik döngülerini bozarak insan-doğa ilişkilerinde eşi görülmedik bir karşıtlığı ortaya çıkarttı. Topraklarında özgürce üretim yapamayan kırlı, yaşamını sürdürmek için kentlere göç etmek durumunda kaldı. Kentlerdeki ekolojik tahribatın önüne geçmek neredeyse imkansız hale geldi.

Kimyasal gübreleme, gen teknolojisi ile ortaya çıkan GDO'lar, sanayi üretimi ile kirlenen hava ve su, kentler (yani inşaat sektörünün hegemonyası ile oluşan "ısı adaları"), toprağın suyun ve havanın tahribatına yönelik tüm faaliyetler ile en sonunda küresel ısınmayı ortaya çıkaran fosil yakıtların kullanımı...Tüm bunlar ekolojik bir yaşam kurmamız ve doğadan ne alıyorsak ona geri iade etmemiz gerektiğini anlatan yegane örneklerdir. Silah sektörü, enerji sektörü, havacılık, kara ulaşımı, otomotiv sektörü, inşaat sektörü, tarım, hayvancılık, nükleer çalışmalar, uzay araştırmaları vb... tüm üretim faaliyetlerinin yeniden gözden geçirilmesi ve ekolojik bir dönüşüme uğratılması gerekmektedir. Fakat ekolojik bir toplumun yaratılabilmesi için üretim ve tüketim araçlarının kolektif kullanımı; dolayısıyla kullanım değerine öncelik veren bir üretim sistemiyle onun ekolojik geri dönüşümünü (re-cycle) sağlayan bir tüketim sistemi oluşturulmak zorundadır.

Kayalıkta Ki Ceset

Eski bir kayalık şarkısı bilirim
kelebeklerden öğrendiğim.
Telaşlı dalgalar gibi uçuşan
taşlarından yorulan
ve ağırlığını, kayalıklara bırakan kelebeklerden öğrendiğim.

Çok uzaklarda ölmekte bir gemi
Soluksuz deli dalgalar
soluk aldırırken geceye
Kaybolmalar gemiyi geri getirmeli.

Çılgılık çılgılığa bir gemi
Sadece dalgaların ritmini dinlemeli.

Bir gemi örtünmüş kayalıklara
Ah! Kara gürültülü beyaz yelkenler.
Dalgalar seni temizler, geceler ayıklar.
Zamana vuran dalgalar, gemiden çalarlar.

benim yüksek korkularım var

Uzun süre aradım kendimi ikna edebileceğim nedeni. yazmaya. oysa ben oynanmayanın yanındaımdır, basitlin, ağızdan bir çırpıda çıkan sözün..bazen elverişsizsin. eksik olanın büyüğü vardır çünkü, eklenecektir hep onun üzerine ve içten içe yarım kalmak isteyecektir yarıNa.

yazacaklarım kimsenin hayatına müdahale etmemeli, kimseyi yüceltmemeli ve çarpmamalı geçmişin soğuk duvarına, sinsî dumanı gibi bilinmezlerinin sızmamalı kimsenin gelecek paylaşımlarına. ya öyle mi? tüm bu oto-buyruklarının antitezleri var sayın kaybeden: sen kendi ilişki oyunlarının figüranlığından çoktan kovuldun. sureti gölgede kalan otorite figürünün elini sık ve hep muhalifi olduğun kitlesel paylaşımların içinde boğul. yine de mi kalmalı insan kendine? geçmişin kadehini kıramadıysan şarabını akıtırısın damarlarından.

hayalini kurduğum tüm yolculukları tükettim zihnimde. geleceğe görülmedik bir yerler bırakayım diye düşlerimden kestim. TÜketiyoruz. işte bu fikrin dayanılmaz sannısı beni kelimama döndürdü..

-mağaradaki kapıcı cave efendiye-

yarasa kanatları tutukluk yaparken
örümceklerin ağıları yalvarıyordu sineklere çözümsüzlükten
seslendi üst evrimdeki homo bilmemkimus
kurtar beni milatların içinden
bir ateş bul ki sigaramı yakayım
kapıcı cave efendi
ah bir ateş bul türküsünü söylerken*
*anonim ortaklı şirketlerin plazalarında telif hakları
imzalanmıyordu henüz

-fesh edilen kira kontratosundaki imzaya-

lağvedilen yanardağların çaresizliğinde
kavından kurtulmuş bir kibrit krateri
haritasına sığındı çaresiz
kirasını ödeyemeyen bir kalenderin
mütevazı bir çay yudumuyla
demlendi damağında sigaranın dumanıyla birlikte*
*sönmüş yanardağ kadar suçsuzdur izmaritler

-zeki müren [paşa] kapısındaki tabuta-

zan altındayken zindancıbaşı
zar atamıyordu tavlaya
tutturmuştu son arzusunda
mars olmak istemeyen bir idamlık
fincandan gelsin diye
dört dörtlük bir ölüm*
*duvardaki çizikler tabutun kapağındakine eklenecektir.

-üçüncü mevkiideki çoğul şahısların çekim eklerine-

lerlerle larlar arasında
sayıca fazla idi on lar
belki bin diler belki milyon
bir gün in diler sarayın önüne dalga dalga
soytarı saf tutmuştu üçüncü mevkiin başında
krala ayna tuttular
şaşakaldı kralın çıplaklığına
anadan doğma kralcılar*
*larlar lerler yalınayaktı taçı attıklarında topun ağzına

Cenin

Cengiz Yılmaz

Taksim / esraceengiz@hotmail.com

Bir gün daha sona erdi
Başlamadan Bitti
Cenin halinde doğmayı bekleyerek uyuyanlar
daha doğmadan öldürüldüler

23

Apollon ve Dionyssos
100 x 120 cm t.u.y

Ulaş Önder 2007

C HAMBRE:X

"Baudrillard (bkz; Jean Baudrillard) insanlara doğru şeyler mi söylüyordu bilmiyorum ama bir takım insanların sandığınca zor şeyler söylemediğini biliyorum." cümlesini, uykusu yolunu sanki bir daha bulamayacakmışçasına yitirdiğinde (ya da o öyle sandığında), mevsime nazaran sürreal bir şekilde hâlâ ayakta (saksıda) duran (yaşayan) fesleğenin yaprakları arasındaki kurumuşlukları toplarken, umarsızca söylediğinde: aklında sadece başka bir saksıda yetişmişliği söz konusu olan iki dize vardı, tam olarak anımsayıp anımsamadığına emin dahi ol-a-madığı :

"kimsenin uykusunun fesleğen koktuğu yok
altıkkırkbeşte vapur ve sancı geç saatlerde..."

Yıl kaç idi? Gerçekten unuttum-mu. Belki 70...doğmama az sene mi kalmıştı, yoksa yaklaşık kırk küsur sene evvel miydi doğmuşluğum... Frisco'nun aşağılarında (öteki insanların ifadesiyle Sanfransisco'nun aşağılarında) yürümeğe başlamazdan -az-evvel...

Gerçekten çok az kişinin varlığından haberdar olduğu, varlığı yok bir tren yolu hattı vardır Frisco'dan eski Newyork'a uzanan. İşte oralarda bir yerde sığındığımız ve sığındıklarımız arasında içinden çıktığımız (çıkma zorundamız) gerçekten tek üzüldüğümüz, kocamanlığına rağmen kulübemsilik hissiyatını bakan her göze veren, bol saksılı o evin içerisinde B'nin tarifini verdiği, içimi doyumsuz (bkz; soğukta çorba içmek) çorbalarını W'nin popartımsı kupalarında gelecek jenerasyonların plastik hatıralarına daha uzun yıllar varken içe durduğumuz gece (bu esnada içeriye

M girdi: ve çok donuk bir ifadeyle A ile birlikte kedileri üzerine bir 8 mm çekme fikrini anlattı, bir daha onu görmeyecektim evin içerisinde, lakin yaklaşık 60 yıl sonra Kadıköy'de bir binanın çatı katında, soğumaya başlayan bir yaz sonunda küçücük bir ekrandan çok uzak diyarlardan gelmiş bir CD kaydını izlerken bunun o film olduğunu anlayacak ve mutfaktan gelen ayak seslerinin Maya'ya ait olduğunu düşünecektim.) dönmeye başlayan bir film bu yazıyı görünür kılmaya sebep oldu diyebilirim.

Deleuze, insanlara "görüntü"ler hakkında her ne söylediye ve insanlar bundan her ne anladıysa adımız gibi emindik ki kimse "balkon düşleri"ni anımsatan bir intiharın gerçek görüntülerini kağıtlara asılı kalmış kültürel zırvalara yeğ tutmazdı. Oysa o gün, çok az insanın kokusunu duyumsayabildiği bir yağmurun doğacaklık sancısı bir bulut kümesinin rahminde acılara sebep olmaktadır, şöyle demişti adam: "burası çok dar." Hoş geldin Deleuze, şöyle geç, bak içerde kimler var, rahat hissettiğin bir yere otur, kendine içecek bir şeyler al.

Bazı insanlar bazı insanların üretkileri üzerine yazmazdan önce ya da sonra bir şekilde ölürler, zaten hep ölüdürler, kağıt ya da pelikül her neyin üzerine kazımışlarsa kendilerini, koklamayı bilen her burun için çürük kokacaktır bu nesnelıklar, yaşam sanısının ölü-m kokusu.

"Yaşamın tüm yönü farklılıklardır, değişimler sergileyecektir" diyen bir adamın "görüntü" üzerine kafa patlatması ve sonra düşmenin kazanılması mecbur ivmesiyle kafasını daha somut olarak patlatması çok olası bir durum.

Sinematografinin imgelerle düşünen ölü doğası, neden birinin, birilerinin bu denli ilgisini çeksın ki, imgelerle düşüneduran bir zihnin varlığı bize en "pure" sinemasallığı veriyorken. O esnada içeri giren ipsiz, elindeki mor şişeyi sertçe masaya koydu ve: "Vertov götü de yalancının biriydi zaten" dedi. Aynı anda yeryüzü kentlerinin birinde bir ekranda bir Vertov filminin tüm aldatmacası gözler tarafından emilmekteydi muhakkak, diye düşündüm, bir an ipsizi unutmuştum, ama sesi odanın boşluğunda yerçekimsizce dolaşmaya ve kulaklarıma değmeye devam etmekteydi, Vertov'a fena kızmıştı sanırım: "...olduğu gibi göstermekten" bahseden ve gözün eşsiz kullanımını irdelemekten yoksun olan algı habersiz bu adam ortaya attığı kendi göz argümanını kendi ayaklarıyla çiğniyor dostum!" dediğinde gözlerinin bana bakmadığını, elinde tuttuğu kitabın kapağındaki adama doğru seslendiğini gördüm, devam etti: "Lenin için üç türkü"sünde görmüyor musun olanları, kameranın gözüne nasıl da o yıkanmış beynini yapıyor, alt yazılarıyla nasıl yıkıyor kendi rejimini..."

Şayet o tanımadığım -?- adam gelip de onu vereceği konferans için hazırlanması gerektiği hususunda uyarıp götürmeseydi sanırım anlatması gerektiğine inandığı çok şeyi vardı daha. Aklim karışmaya başlamıştı bu tuhaf ve de uzun gecenin ortasında: etraf gitgide kalabalıklaşmakta, gölgeler somutlaşmaya yüz tutmaktaydı. Elim radyonun düşmesine gitti (bkz: gecenin orta yerinde ansızın ve dahi anlamsızca radyo açma istemi), açtım, sustum: (gecenin orta yerinde anlamsız ve dahi istemsiz bir şekilde radyoyu açtığınız vakit yapmanız gereken en yegane şeydir susmak) "duyuları standartların ötesinde algılamak sadece peliküler bir dünyanın mümkünlüğü değil elbet" cümlesini kuran, boşuk sesli adamın olabilesi tipi üzerinde kurgular yaparken zihnim (başka bir formatı için bkz; lolipop seven kızların, seslerinden fazlasını tanımak istedikleri radyo DJ leri için tipoloji kurgulamaları) kulaklarım ihtiyar radyonun (1910-?) genç istasyon frekansına kesilmiş, devam ediyordu duymağa: "...bazı delilik formları duyuların, gerçek doğalarında oldukları gibi alınması noktasında doğal işlevlerini sürdürmektedirler, bir anlamda bir çeşit delirme noktasından bahsedebiliriz lakin bu "delirme" kelimesini insanlığın sözlüğünde yer tuttuğu anlamda kullanmadığımızı bilmeyen varsa radyosunu kapatsın lütfen, yanlış istasyondasınız."

"Ne demek istiyorsun" diye telefonu açmazdan birkaç saniye evvel; elim, yüzümü gülümsemeye götüren bir-iki kitaba dokunuyor, anlık duralıyorum: her şeyden, bu tuhaf-?- geceden, kentten hemen kopmak, uzaklaşmak (bkz; kentten uzaklaşıp ekolojiye bağlama istemi) ve mısır püsküllerinin doldurduğu tarlaların alt tarafında akaduran çayın kıyısına inip, taze inek boku kokuları arasında çiğ yemiş yeşilliklerin içinde çıplak ayaklarım üşüyerek belki de yüzüncü kez okumak istiyorum bu kitapları(bkz; okumasını bilen! herkesin yüzüncü kez yeniden okumak isteyeceği birkaç kitabı vardır elbet). Öyle olmuyor ama bu iki saniyelik süreç beni ulaşmam gereken vakte ulaştırdığında, yeşil renkli ahizeyi elim'e alıp numaraları ağır ağır çevirmeğe başlıyorum. Ben daha ağızımdan çıkabilmesi olası kelimenin hiçbir harfi için dilimi döndürmemişken o mor bir ruj lekesinin silinmiş soğukluğuyla birazda kasıklarımın tinini okşarcasına başlıyor dudaklarını oynatarak kelimelerini cümleleştirmeğe: "filmik kurgunun aynılığını kenara koymaktan bahsediyorum ben, daha ileri uçsuz bir kurgunun mümkünlüğünü insanlar nasıl fark edemiyor dahası bunu yaşamıyorlar anlamıyorum" diyor ve devam ediyor: "kolajlar yapmanın mümkünlüğü bize küçük bir örnek, Tzara şiirlerini sahnelerken teatralliğin yapaylığından çok uzaktaydı zihni.

Bak!: liserjiğin ne şekilde doğal olarak, başka formlar kılığında vücut tarafından salgılandığını bilmiyor değiliz, bunu harekete geçirebilecek insan sayısının azlığı dünyanın böyle ahmak bir ahır olmasını sağlıyor. Yaratılması mümkün herhangi bir evrendeki olabirliklerin tümü yaşamımızın küçük gerçeklerinden biri sadece...”

Şu bizim ipsiz, bu sefer elindeki şişenin hapsettiği tüm sıvıyı tüketmiş bir şekilde kendini kaybetmişçesine odaya girdi ve elimdeki yeşilimsi ahizeyi alıp telefonu kapattı, gözlerime hiç bakmadan ama sanki gözlerimin içine bakıyormuşçasına konuştu: “göz yetersiz değil, aksine aşkındır. Yetersiz olan tek şey insanın yeterliliğine varamayışıdır.”dedi.

Balkon kapısı gıcirtısıyla bir sahip olduğu aralığı fazlaştırdı, griye çalan beyaz tül bana çamaşır makinesini anımsatırcasına rüzgarı içine alarak şişti. Balkona baktım, kimse yoktu. Bulutlar hâlâ yağmuru doğuramamanın sancısını vajinalarının ağzında taşımaktaydı.

Vagonda gözlerimi açtığımda dudaklarım anlam veremediğim bir dildenmişçesine melodisiz kıpırdanmalarla mırıldandılar...kompartımanın camına başımı dayamış bir vaziyette, elimde tuttuğum kitabın içine dalarak kaybolma istemine sahipti gözlerim: elimdeki kitaba daldı gözlerim (bkz; kaçınılmazlık) bir karpuz diliminin ne kadar früktoz şekeri ihtiva edebileceğini düşündürttü kitap bana. Yağmur bir şekilde yağmamaya tutunmuş, vagon tüm tren vagonları gibi ontolojisine ait bir hüznle lokomotifin peşi sıra akıp gitmekteydi, diğer kente... gözlerim zaman ve mekan ikilisinin klişe sanrsı içinde yeniden kaybolmayı denemekteydiler: o esnada kapı açıldı ve Jon odaya girdi. Yüzündeki o ciddi gülümseme dudak bitimlerine yerleşmiş, sütünü daha yeni içip bitirmiş bir yavru kedinin huzurlu görüntüsüne sahip, “Leennn” diye seslendi uzatarak, bu esnada beklemeden mutfağa doğru seyreletti, bir süre sonra elinde turuncu, üzerinde yeşil ve sarı kocaman bir papatyanın yer aldığı kupası içi çay dolu olarak geri geldiğinde, eprimiş koltuğun kolçaklarından dışarı sarkmış pamuk ve bez parçaları arasına karışmış ellerini birbirine kavuşturmuş şekilde boşluğa bakarak oturan (bkz; boşluğa bakarak oturmak, hatta bkz; boşlukta çiçek yetiştirmek, boşlukta düzüşmek vs...) Len’in yanına vardı, “duymadin mı” diye yeniden seslendi, Len doğrulur gibi bir hareket yaptı, o esnada anlam veremediğim görüntülerin belirginleştiği televizyon ekranın bağlı olan videodan büyük ihtimalle Yoko’ya ait olduğunu sandığım flux kareleri gözüme değmekteydi,

"Ah Jon.." dedi Len
 "Selam", "çay ister misin" diye sordu Jon
 "Aaa iyi olurdu" dedi Len.

Suskulu çay mevsiminin başlangıcından önce son duyulan seslerdi bunlar. Mutfağa yanına gelen Jon, yarım kalmış bir konuşmaya devam edermişçesine konuşmaya başladı(bakınız yarım bırakılmış bir konuşmaya karşı onu tamamlamak adına duyulan özlem): "görüntü-ler" dedi, "alginin ardı coğrafyasıyla sanıldığı ve ilintilendiği kadar iç içe geçme gücüne sahip değil. Bolex, senin gidebildiğin en son yer neresiyse oraya dek varabilir, sen durmuşsan o da durmuş demektir." "Göz" dedi, "var olan tüm lenslerin rahim bahçesidir."

Jon öteki çay kupası-da- elinde, bizim rengi kaçmış (ama gene de yeşile bakan) eprik koltuğunda (artık gömülü değil) oturan Len'e doğru yürüdü, aralarında (üzerine çay kupalarını ve diğer ıvır zıvırı koydukları) kahverengi, kaplamaları dökülmüş, küçük bir sehpa durmaktaydı. Len, elinde tuttuğu içi dolu sigarasını (bkz; ülke topraklarımızda yaygın kullanılan adıyla "ot") parmaklarının yorgun ritmi arasında dolastırdıktan sonra, ağırca dudaklarına götürmezden önce, gözlüklerini çıkarıp gözlerini uzun sayılabilecek bir süre ovuşturdu, hafif kızaran ve daha hafif nemlenen gözlerine gözlüklerini tekrar yerleştirip içi dolu sigarasını yakıp iyice asıldı (bkz; ciddi anlamda derin nefes çekmek), şekersiz olduğuna gereksiz bir şekilde emin olduğum sığağa çok yakın çayından küçüğe daha yakın bir yudum alıp Jon'a döndü: "Biliyor musun Jon, imgelerin gerçekliğinden haberdar olmayan bir toplum, inançsız bir toplum var dışarıda, sanılarına gerçek diyen ve gerçeği bilmeyen. Bu adamlarla hiçbir şey yapılmaz ki oğlum."

"Bizim için yaparız o halde" diye söze girdi Jon, "öteki insanlar için: öteki şeyler, öteki kitaplar, öteki filmler, öteki müzikler, öteki fanzinler..."

Kapı çaldı. Tedirgin ruhlar an içinde bakıştı-k, kapiya yöneldim ve bu yönelim esnasında kapının yerini bilmediğimi fark ettim, zil tok sesiyle birkaç defa daha tınladı... tanıdığımı emin olduğum ama yüzünü bilmediğim adam, kentin yağmurunda boğulmuş olan şemsiyesinin sularını silmekle meşguldü. Gülümseyerek "selam ahbap" diyerek içeri yürüdü, "çay" diye seslendim ardından, "çay" dedi arkasını dönüp bana doğru...üçüncü kupa, aynı sehpanın bildik formika uyuzu, dolmaya yüz tutan kül tablası, ara sıra istemsizce birbirine dokunan (bkz; istemsizce birbirine ya da birine dokunmak) porselen kupaların tıkırtısı...

"Nerdeydin" dedi Jon
 "Frisco ahbap" dedi Yağmur Adam
 -Otostop mu?..
 -Yoo diil, otobüs...

Kısa bir sessizlik anında uzun bir süre elindeki çay kupasıyla birlikte New York yağmurunu kocaman camın buğusu eşliğinde Bolexleyen Yağmur Adam, kazağının boğazlığı altında ezilen sakallarını parmak uçlarıyla kaşıyarak sehpa doğru yürüdü (bkz; nesneler için değişen bir şey yoktur), odada ki 8 mm tırlıtısı kesilince tuhafımsı bir sessizlik oldu, sessizliğin yağmurla eşleştiğinde hüznübazlık yaptığı anlardan biri idi (bkz; kadınsız bir ortamda dört erkeğin hüznülenmesi tehlikesi). Sakallı Yağmur Adam, oda da konuşulanlıkları sanki doğmadan önce biliyormuş gibi bir yüz ifadesiyle Jon ile Len'in arasına oturdu, sehpa ile kısa süreli bir bakışma yaşadıktan sonra kıpırdattı dudaklarını: "yaşamın, an denen birimler tarafından birbirine montajlandığını düşünüyorum, hatta daha da ileri giderek tüm yaşamımızı kendi ellerimizle tasarladığımızı ve de kurguladığımızı düşünüyorum, yoo, yoo düşünmüyor, bunu biliyorum" dedi.

Jon yerinden doğruldu (bunu yaparken, elleriyle dizlerine yüklenmek suretiyle dizlerinden kuvvet aldı). "Büyük Cam"a doğru adımladı odayı (Duchamp'ı düşündüğüne, bir anlıkta olsa düşündüğüne emindim), "büyük cam"ın önünde durdu, yağmur sanki kentte sadece bu cama yağmaktaydı. Kendi kendine mırıldandı: "Doğal algı var mıdır? Algı bozulunca-?- bu doğal değil midir?..
 Tüm bu zırvalar körler için olmalı diye düşündüm, imgeler kavramları körler için yaratır. Biz görenleriz, ötekiler...

Şimdi, 49'da Brooklyn'e gelişim tuhaf bir şekilde içimi acıtan bir anı olarak düşüyor aklıma, kuşağımın tüm çocuklarını düşünüyorum, Frisco'dan New York'a... Dünya unutmaması gereken şeyleri sanırım çoktan unuttu, ve ikinci kez sanırım ki, düşlerin kurumuşluğunu yeşertmek gibi beyhude bir çaba yerine arka bahçemize yeni tohumlar ekme vakti geçiyor bile.

Tren kalkmak üzereydi, kitaptan kaldırdığım gözlerim istasyonu süzdü...yağmur sicim denilen cinstendi, garın büfesine doğru sürdüm kendimi, büfedeki ihtiyarın plastik bir hardağa doldurduğu çayı avuçlarıma aldım, bir kedi köşedeki korunağın altında yağmura bakmaktaydı, kimselerin duyamayacağı kadar uzaktan yükselmışti bir çifte av tüfeğinin tok ve yankılanan sesi.

GECEDEN KALAN

Kabataş'a yanaştık. Uzun kış boyunca pek de aşkla bakışmadığımız kaldırımlarla şimdi barıştık sanırım. Öylesine güzel ki, bu ruhsuz kaldırımlar, bu beton duvarlar, yine tanıdık ve kaba olsalar da dostuz bu gece.

Bu halde iskeleye çıkamam, fazlasıyla siyah ve günahkar bir etek bu. O da bunu biliyor, elini uzattı bana. İndik tekneden, arkadaşı arkamızdan geliyor. İki üç yabancı etrafını sardı, biraz konuşmak için. Alışkın tabii, ben de garipsemedim. Onlar beni garipsediler belki, hatta bunu hissettim ama bu yüzden kendimi şanslı hissetmedim. Hislerimi salıverdim zaten, kontrol bende değil, kadere öyle inanıyorum ki şu an...

Taksiden indik, parası yokmuş, ben ödedim. Özel teknesi var, parası yok. Samimi, abartısız ve içten bu halinden bağımsız; hatta belki dolaysız sırf bu sebepten ötürü onu çok seviyorum. Kalbim çok heyecanlı, ben galiba değilim. Heyecan dahi uyandıramayacak kadar gerçeküstü, imkansız bir gece bu. Para konusuna gelirsek, eve dönmeme artık yetmeyecek.

İçerisi yine karanlık, serin. Kokusunu da tanıyorum elbet, daha önce de geldim buraya. Duvarlarda birçok şey asılı, kitaplar, CDler, filmler var raflarda. Yaşamayan bir ev gibi. Kül tablaları boş, piyanonun kapağı kapalı. Çiçek de yok. "Bir insanın evinde bir tane olsun çiçek varsa, ondan kötülük gelmez" der annem. Hemen kötüye yormamalı tabii. Alırım bir saksı çiçeği, hediye. Bakar herhalde. Kötü bir insan değil zaten, anneler de her şeyi bilmiyor, anlıyorum.

İki şişe açılmamış votka var dolapta. (Ayran var bir de, bildiğimiz ayran. O da ayran içiyormuş demek...) İçmedik. Sigaralık sardık, onu içeceğiz. Arkadaşı hala bizimle. Ondan hoşlanmıyor değilim, bu rüyayı sise boğuyor olsa da. Hatta hoşnutum onun varlığından, baş başa olmanın huzursuz edici sessizliğini bozuyor en azından. Şimdi içeri gitti, salata yapmaya.

Bir nefes aldım sigaralıktan, bütün genzimi ve ciğerlerimi yaktı. Tutamadım işte, fena öksürdüm. Birkaç da yersiz laf etmişim önceden, iyice utanıyorum. Çok üzülüyorum. Sus pus oldum.

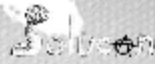
Salata burada, önümde. [Çok Sezar salatası veya Akdeniz. Zeytinli, beyaz peynirli filan, tuhaf renkli, yabancı migros sebzeleri var içinde, bizden olmayan ve büyük doğranmış. Nişantaşı salatasıyım, cafe bar salatasıyım ayaklarında züppe, ama değil. Sossuz bir kere, sebzeler de düzgün yıkanmamış, yağsız, tuzsuz. Ruhsuz, yalancı, sınıf atlamaya hevesli ama hazırlapçı, çabasız.] Yiyorum salatayı, çok acıkmış gibiyim. Geçmiyor boğazımdan, pek çiğneyemiyorum. Susadım. [Yazlıktaysan eğer, balığa çıkmışsa baban, telaş etme, birazdan gelir. Elleri kolları dolu ve çokça gururlu, tuttuğu balıktan çok kız babası olmanın verdiği gurur bu. Annen kızartır balıkları, saçlarına siner kokusu, aldırma, bu gece evdesin nasıl olsa. Yakışmaz bu sahneye ama yemekte kola içersen, rakı içerken baban, tekrar çocuk olabilirsin o zaman. Masumiyetini hiç kaybetmediğini sanırsın, bu 'bilmiyormuşsunculuk' eskiye taşır seni, huzura bir de... Salata vardır sofrada, kocaman, balık salatası. Ufak kesilmiş domatesler, piyaz doğranmış soğanlar, tuzla ovulmuş ki acısı çıksın. Roka, kıvırcık, salatalık, maydanoz. İyice karıştırılmış, öyle ki balkonun ışığında parlıyor malzemeler sızma zeytinyağı ve limondan. Her lokmasında emek var salatanın, emek salatası. Suyuma ekmek ban salatası. Yemek bitsin daha karpuz var salatası. Ev salatası, aile salatası, mutluluk salatası...] Salatayı yedim, su içemedim hala. Ne yapsam, gerçekten çok susadım.

"Elina sağlık, harika olmuş." [Gerçekten harika mı buldu? Hayatında hiç mutluluk salatası yemedi mi yoksa? Ya da nefret kustuğum bu feci salataya 'harika' diyebilecek kadar ikiye bölünmüş mü?] [Arkadaşını kırmamak için öyle dedi tabii, öyle duyarlı, öyle iyi kalpli ki içim ezildi sevgiden, acıma duygusu gibi, hatta annesiymişim gibi sanki, nerden çıktıysa bu laf, onu da bilmiyorum, hiç anne olmadım ki, üstelik kaç yaş da büyük benden. Sevgim kulaklarımdan taşacak, gözlerim doldu, ateş bastı yüzümü. Kusmak istemiyorum, başım döndü.]

Bir film var görüntüde, anlayamıyorum. Anlamam lazımmış hissiyatına yenik düşüyorum, çok çaba sarfediyorum ama nafile, anlamıyorum. [Entelektüel görünmeye mi çalışmalıyım hala, ne olurdu basit bir Hollywood filmi koysaydık, kafam durdu, anlamıyorum işte. Kendime sinirleniyorum, üçkağıtçı salatadan farkım kalmadı, ne yapayım şimdi, ölsem daha iyi.] Üçümüz de sustuk, madem susacaktık bari yalnız olsaydık diye aklımdan geçiriyorum. Öyle yabaniyim ki, istesem de tek bir söz söyleyemiyorum. Orada, sehpanın üzerinde kitaplar, dergiler var. Şiirleri okumaya çalışıyorum, mısralar birbirine giriyor. Her heceye olağandışı anlamlar yüklüyorum, beni büyülüyorlar. Arkadaşı bu sırada uyudu sanırım.

EK: Söz Elin

Levent Oktar

İzmir / levent_oktar@yahoo.com

Şeyler söylemesi sabahın serinliği
Tüm seveleri donduran bu şaşa
At nalının ürkek sesinden ve tekerlek
İzinden.Sıcağa koşan bir patika,
Sesi kaynayan çağlayanların sisinde
Dökülen tüm sonbaharın eşliğine
Taslar,tarakların ve bayramların
Donduğu bu ayaz karası gün
Aydın tomurcuklar saçıyor azgın bedenlere
Baskın ne varsa hepsi saçılıyor
İdeale yaklaşıyor – bu zaman aralığı çok kısa-
Platonla gölgesi oynuyor.

Bir kadın bataklık sesleri arasında
Sadece fısıldaşan ve osuran hayvanlara
Ninniler söylüyor.
Şimdi gidin ve o kadını emzirin
Zamanıdır.
Fikrin kaygan topuğu zaman
"Bebek kokan kadın,zamanı emziren
bu harfler ki sabahın ilk ışıklarını
görmeden evvel dualar etmiş Kalenderilerin
uzaktan akrabasıydılar"
Aşkın eliptik döngüsünü hiç alt edemedi
Her güneş doğuşuna rağmen

Şeyler eşelemesi sabah sıcaklığı
Çay kokusu; biraz özlemi andırır
Değişir de odaların kokusu
Ve salonun dingin yaşayanları
Notalarını döktüğü bu kara delikten
Bu solucan seçkisinden kurtulur ve düşer.
Sessizlik Karacaoğlandan bu yana
En kadınsı ezgidir yine de
Artık atlar ve arabaları
O gidilesi yol özlemi
Engelin yittiği duvar
Uzak; "Bir gün avuçladığımda o memeler –ki dikilir
Yine o uçları bana batır
Dişlerim damağımı yarar
Çiğ süt ve deli zeytin mitler yazar"

Yol

gözlerimden başlayıp,yanaklarım üzerinde ilerledikten sonra, elmacık kemiklerimin çıkık olması sebebiyle yön değiştirip ağzımın içine süzülen tuzlu su,akıttığım gözyaşlarından başka birşey değildi.ağlamayı seviyordum aslında,gülmek kadar doğaldı benim için,bir güçsüzlük,bir zavallılık göstergesi değildi...ayrıca gözyaşlarımın suratımda yaptığı yolculuğu hissetmek bana ayrı bir haz veriyordu.tek bir damlanın suratımda çizdiği yol'u yaşamak istiyordum,bir sonraki adımda heyecanla bekliyordum hep. ağlamak uzun bir yolculuktu aslında..önce seni üzecek veya sevin-direcek birşey gerekiyordu.sonra boğazına sıkışan koca bir yumru..yutkunmanı güçleştiren ve yutkunabilsende muazzam bir acı yaşatan yumru..bu yumru yavaş yavaş hafifler ve küçülmeye başlar tabi gözyaşlarını saklamassan...küçülür,küçülür ve katının sıvı hale geçmesi gibi gözyaşı olarak kendini dışarı bırakır.bunu bir volkanada benzetebiliriz aslında...işte böyle birşeydir ağlamak somut olarak.soyutluğuna girmek istemiyorum şuan çünkü bu canımı acıtır...

benim ağlamama gelince..gidiyorum ben..ondan ağlıyorum...şubat ayının 18.gününde,saat 23.34 sularında,cihangir dolaylarında bir kafede,bana uzattığı elini tuttuğumda parmak uçlarımdan kalbime işleyen bir yoğunluk hissetmişim ve inanırmısınız beraber olduğumuz o 6 sene boyunca bu yoğunluk bir an olsun terketmedi bedenimi.üstelik her elimi tuttuğunda,hayır hayır bırak elimi tutmayı tenime her değdiğinde ben bu duyguyu katlanarak yaşadım.uyuşturucu gibi birşey bu.bedenimi uyuşturuyor,gözlerimi karartıyor,soluk alıp vermemi düzensizleştiriyor ve içim ferah olmasada bulutların üzerine çıkartıyor..damardan enjekte edilmiş bir aşk bu.vazgeçemiyorum,bırakamıyorum,unutamıyorum, kurtulamıyorum.çünkü istemiyorum..ben günlerce suanda yaptığım gibi pencereimin önünde oturup ağlamak istiyorum.tek kolum kaloriferin üzerinde.hava soğuk..Sağ elimde 1 haftadır elimden düşürmediğim sigaram tütüyor.külleri,küllüğe denk getirememişim etrafa saçılmışlar.boş bira şişelerinin sayısı almış başını gitmiş..sayamıyorum bile şuan..7gün oldu aynaya bakmadım,yıkanmadım da.pisim.zaten bunca pislik arasında temiz olmak çok saçma olurdu..kedinin yemini de vermiyorum.sesi çıkmadığına göre kaçmış olabilir,belkide ölmüştür.hiç farkında değilim...

..

hava gerçekten soğukmuş...iliklerime işledi rüzgar.üzerimde uzun siyah bir pardesü ve boynumda ince bir atkı var.titriyorum.. eldivenlerim yok ondan ellerim ceplerimde.sigara paketimi ve anahtarımı yokluyorum aynı zamanda.malum istiklal burası.ne olacağı belli olmaz...bavul almam lazım.büyükçene olanlardan. şimdi nerden bulucam onuda biliyorum ya neyse..al işte yağmur başladı.gözüme kaçtı hatta koca bir damla.buğulandı görüntü..off yoksa ağlıyormuyum yine?hayır,hayır..kesin yağmurdur. göz yaşlarım bitti çünkü.sokakta ağlayamam zaten ben.utanırım...

...

islandım..ağlamaktan sınısıklam oldum..

...

...

bavulum hazır artık,parada çektim,biletim arka cebimde,istifa dilekçem de onaylandı..gitmeye hazırım.evime son birkez bakayım diyorum.dolaşayım birdefa daha diyorum.içime çekeyim huzuru, huzursuzluğu diyorum ama yapamam..her karesi senin anılarında dolu olan bu havayı soluyamam..bir defa daha nefes aldığımda içinde senin olmadığın bir şehirde olacağım..evet.senin solumadığın bir havayı soluyacağım bir dahaki sefere..nefesimi tutuyorum,yolculuğun sonunda nefes almaya devam edeceğim.. evet simdilik soluksuzum..

...

saat 07.35..taksideyim..otogara doğru gidiyorum ve muhtemelen 10 dakika sonra olmam gereken yerde olacağım.dışarıyı izliyorum, soğuk ama açık bir hava var,gökyüzü mavi,güzel bir gün gibi.. güzel mi?bilmem..kendimle geliyorum yine..

...

yolculuk edeceğim otobüs şu mavi olan galiba,çok çocuk var.. ağlamasalar bari yada mızızlanmasalar,cocuk sesi duymaya tahamülüm yok su vakit..

FANTASTİK EDEBİYATIN ALGILANIŞI ÜZERİNE

Modern toplum insanların bakış açılarını oldukça sağlam taşlarla bileyletti. Post-modern etkilerin bu insafsız "siyah-beyaz" yaklaşımı yumuşattığı iddia edilse de bazı konular bu yeni esneklik akımının serbestlik anlayışından henüz faydalanamadı. Bu şanssız konulardan biri de fantastik edebiyat.

Sevenlerince toz kondurulmayan; sevmeyenlerininse dünyanın en saçma uğraşlarından olduğunu düşündükleri bu yazın türü kim ne derse desin son beş yıla damgasını vuran türlerden biri oldu. Harry Potter "best-seller" sıfatını ilk günden kazansa da Yüzüklerin Efendisi İncil'den sonra en çok okunan (kesinliği olmamakla beraber oldukça güçlü bir iddia) kitap olsa da fantastik edebiyat hala bir çok haksız eleştiriye maruz kalıyor. İnsanların F.E. ile ilgili genel kanıları üç temel başlıkta toplanabilir:

1. Zararlı
2. Saçmalık
3. Boş iş

Eleştirileri, en ağır aynı zamanda da cevaplaması en kolay olanından başlayarak inceleyelim. Bir edebiyat türü nasıl olur da zararlı olarak nitelendirilebilir? Bu soru çok mantıklı gözükse de

unutulmaması gereken bir şey var ki Mein Kaumpfh da Das Kapital de İncil de Kur'an da bir kitaptı; ancak insanlar onların uğruna savaştı, hala da savaşıyor. Sonuçta edebiyatın insan hayatındaki etkisi muazzam olabiliyor, bu doğru; ama sapla samanı ayırdedemezsek mantıklı sonuçlara ulaşamayız. Bahsedilen zarar fantastik edebiyatın kendi yapısından çok onu yanlış anlayan ve, zayıf kişilik nedeniyle, kişilik bölünmesine meyilli insanlardan kaynaklanmaktadır. Birçok fantastik rol yapma oyunu 18 yaşın altındakilere yasaktır ve hemen hemen hepsinde kişilik bölünmesine karşı uyarılar bulunmaktadır. Ancak riski abartmamak gerekir, F.E. kendi içinde birçok kısma ayrılır ve çoğu herhangi bir bilgi-sayar oyunundan daha fazla vahşet içermemektedir. Bu korku biraz da hayal gücüne olan güvensizliğimizin günlük hayattaki tezhürüdür.

Fantastik edebiyatın saçmalık olduğunu iddia eden eleştiri oldukça sık yapılırsa da doğruluğu tartışmalıdır. Kurgu kendi içinde tutarlı olunca zaten kendini gerçek kılar. İçinde bulunduğumuz dünyada olmasa da farklı bir boyut olarak tanımlanabilecek kurgunun kendi dünyasında saçmalık olduğu iddia edilen herşey mümkündür. Bu saçma şeyle(!) ilgilenen insanların genelde üniversite öğrencileri olması, yazarlarınınsa dünyanın önde gelen yazarlarından (J.R.R. Tolkien Oxford'ta profesördür, Le Guin Amerika'nın önde gelen anarşistlerindendir, Salvatore ise dünyanın en çok seyredilen serisi olan Star Wars için senaryo yazmış birisidir...) olması oldukça ilginçtir.

Fantastik edebiyatın boş bir uğraş olduğunu iddia etmekse hayal gücünü küçümsemekten başka bir şey değildir. Fantastik edebiyat bilim-kurgudan (bilim-kurgu kendi gerçekliğini oluştururken extrapolasyon ve spekülasyon dan faydalanır. Gerçekle olan bağıni koparmamıştır) saf hayal gücünü yüceltmesi bakımından ayrılır.

Her ne kadar fantezi bir kaçış edebiyatı olsa da (böyle olmadığını iddia etmek saçma olur, Fantastik edebiyat tabii ki kaçış edebiyatıdır. Bizi çevreleyen dünyanın anlamsızlıklarından kaçabildiğimiz bir rehabilitasyon merkezi gibidir: "Mahkumları hap-isaneden kaçmak istedikleri için suçlayamassınız; zira onlar göremese de dışarıda bir dünya vardır. Mahkumların kaçmasından en çok kimler korkar? Tabii ki gardiyanlar") hayal gücüne verdiği önemle faydacı yaklaşıma sahip olanları da tatmin eder. Hayal gücü, biz ne kadar küçümsesek de, bilimin ve gelişmenin en temel gerekliliğidir. Jules Verne "insanlar bir gün aya gidecek" dediğinde bu da bir hayalden ibaretti, herkesin kullandığı cep telefonu bir zamanlar bir adamın düşünden başka bir şey değildi.

Faydacı yaklaşımın yoğun eleştirilerine cevap olarak verilebilecek bir başka yarar da empati yeteneğimizi geliştirmesidir. Kendinizi başka bir dünyada, başka bir kılıkla hayal etmek sokakta dilenen adamın yerine kendinizi koyabilmeyi kolaylaştıracaktır. Toplumların gelişmişliklerini ölçmede kullanılan bir değer olan empati yetisi, hayal kuramayan insanlarda nasıl oluşabilir ki?

Gerçek hayatta gözümüzün önünde olan ama alıştığımız için fark edemediğimiz bazı değerler F.E. yardımıyla daha rahat bir şekilde görülebilir. Bir büyücünün, sihir yeteneğini arttırmak için kardeşini öldürmesi hırsı anlatmanın iyi bir yolu değil midir? Veya, yoldaşlarına zaman kazandırmak için kale burçlarına çıkıp ejderhayla savaşıp ve ölen bir şövalye bize dostluğu en saf şekliyle göstermez mi?

Modern Toplum ve Fantastik Edebiyat

Rönesans, reform, endüstri devrimi... kısacası aydınlanma, insanlığa bir çok fayda sağlamıştır. Skolastisizmden kurtulan insanoğlu özgür düşüncenin rahatlığına kavuşmuş, hayatımızı kolaylaştıran icatlar yapılmıştır. Modern toplum, bilimin doğrulanabilir ve genel-geçer kavramlarını kullanmaya başlayınca inançlarını sorgulamaya ve bir çoğunun yanlış olduğunu görmeye başladı. Pagan dinleri devirerek insanların hayatına giren tek tanrılı dinler aydınlanmanın önünde yenilmişti. Dinlerin en bilinen faydası olan sığınacak bir yer bulabilme artık yok. Tarlasında çürüten ekinlere bakan çiftçi yağmayan yağmur için Doğa Ana'yı veya inandığı tanrıyı pek suçlayamıyor, biliyor ki asıl suç gelişmiş bir sulama sistemi kuramayan kendisinde. Savaşı kaybeden kumandan, Athene'i değil eksik techizatını veya yanlış stratejisini suçluyor. Bunca teknik ilerlemeye karşın, insanoğlu zayıflığı nedeniyle sığınacak yer arayışını hala sürdürüyor. Yeni tanrılar üretmektense kendini gönüllü olarak, kısıtlı bir zaman için atalarının pagan dünyasında hayal ediyor (ortaçağ temalı fan-teziler) veya geleceğin dünyasında bir çıkış arıyor (Star Wars, Matrix, vs...) Bilinen insanlık tarihi ilerden başka herhangi bir yönü göstermemiştir. Aydınlanmayla kurtulduğumuz yanlış inançların yerine kendi isteğimizle koyacağımız hayallerimiz bizi içinde bulunduğumuz boşluktan kurtarabilir. İnsanlığın, durmadan ilerlediği tarih yolculuğunda, yeni durağı ikinci aydınlanma olabilir. Hayallerin hakettikleri saygıyı kazandıkları yeni bir aydınlanma.

Kaynaklar:
Tolkien, John Ronald Reuel. Peri Masalları Üzerine. Altıkkırkbeş Yayınları-İstanbul, 1999
www.1984library.org

Gülay Özgün

Kırklareli / enomisss@gmail.com

notasız bir müzik ,ruhum
bedenime basınç uyguluyor
siz hiçbir varlığı olmayanlar
varlığınızı ararken edebi eserlerde
ve yasaklarken o güzel dünyaları bize
biz olmuşuz alkolik
ama müziği nefesimizde hissediyoruz
dünyanın bütün pisliklerini de yakıyor içki,içimizi yakarken
müzik ısıtıyor bedenimi içime indikçe
siz rol yapan pislikler
ne anlarsınız ki tşklarnzla düşünürken
inanılmaz bir başkaldırıda ruhum
bedenim ise hala uykuda
karşı koyamıyorum
öylece yok olmayı bekliyorum
sıkılmışım bir köşeye sıkışmaktan
ve beni sıkıştıran insanlardan
müziğimi yapmak istiyorum
ruhumu yaşatmak istiyorum

41

HIP HOP = GHEDDO'NUN KIZGIN BAKIŞI

Hip hop, arka sokakların yaşamla olan bağlantısıdır. İnsanları rengine göre ayırmanın yol açtığı sert ve kızgın bakışları resmeden bir tablo.

Hip hop'un doğusuna baktığımızda, batı Afrikalı griotların dans ritim ve şarkılarında doğum sancılarını görürüz. Fakat bu kara çocuk, new yorkta, bronx nehri yakınlarında, bıçağın kemiğe dayandığı anda doğmuştur. Bu bebeğin sesi, ağlayışları siyahların yan komşusu olan -beyazları- rahatsız etti. Ancak daha sonra gelişen, güçlenen, sert bakışlarıyla asaletinden taviz vermeyen bu delikanlı kendini komşularına kabul ettirdi. Bu genç açlık çeken, erken yaşta , çok çalışmaktan veya salgın hastalıktan ölen babasının kıyafetlerini giydi. Bu yüzden giysileri hep boldu. Ya da gerçekten o kadar büyümüş görünmese de acıları ve siyah genç, o bol elbiseyi doldurabildi. Belki de Batı Berlin den azra gibi ' Bol giysiler içinde XXL adamdı'. Boynundaki zincirler pahalı gibi gözüken zincirler beyazlar arasında çizilen statü farkını silmek içindi.

islamic

THE LAST POETS
Umar Bin Hassan
ve
Abiodun Oyewole

Hip hop aslında bir yaşam tarzıdır. Her müziği bir kelime olarak kullanabilen, uzun bir ünlem cümlesidir. Ya da bir ailedir. DJ lik , breakdance, rap ve graffiti bu ailenin diğer üyeleri.

İlk olarak evin büyük ağabeyi rap yani RYHTM AND POEM ilk kölelerin halka haykırışları -ring shouts- köle şarkıları-field hollers-tarla işlerinin dini ezgileri-spirituals-ve karşılıklı atışma halindeki doğaçlamaları-freestyle- gibi farklı şekillerdeydi.ancak her haliyle dikkat çekiciydi.ilik rap gurubu olarak 1970 de fırtına öncesi sessizliğin son notası olan -the last poets- dir. The last poets in sert mizacını bir profesör şöyle anlatıyor:

"Onları ilk dinlediğimde patronunuzu davet ettiğiniz bir partiye çat kapı gelmelerini istemeyeceğiniz akrabalarınız gibiydiler gibi hissettim. Yada partiye gelip sarhoş olan clementine teyzenizin takma dişleri gibiydi. Bu yüzden ailem evde çalmamızı yasaklamıştı. Kardeşim ve ben annemin ve babamın işe gitmesini bekler ve sonra last poets dinlerdik"

Tabi ticari radyolar ilk olarak bunları görmezden geldi.Djler doldurdukları karışık kasetleri araba bagajlarında sattı ve sonunda Sugarhill gang gurubunun rapper's delight şarkısı -harlemde inleyen şarkı-1979 yılında radyolarda çalmaya başladı.

Bu akım 1979 dan uzun bir süre sonra Türkiye'ye ulaştı. İlk olarak aynı zenciler gibi eziyet çeken gurbetçilerde gösterdi kendini. İlk Türkçe rap eseri İslamic force adlı grubun albümündeydi. Grubun üyeleri kötü yaşam şartlarını anlatıyorlardı.- defol dazlak—kara kafa-diye ezilen Türkün marşı olmuştu artık. Ve bu dönemden küçük bir anektod, islamic force grubu üyelerinden bobo bir çete çatışmasında hayatını kaybetti. İşte tüm bunlardan sonra Cartel ile Türkçe rap yola çıktı.

750 bin gibi bir satış grafiği yakalayan Cartel , giyim break dance ve rap i Türklere tanıttı. Daha sonra gerek gurbetçiler gerekse gurbetçi ağabeylerinden ve memlekette bulabildikleri rap albümlerinden öğrendiklerini geliştirmeye çalışan MC lerle (mc=master of ceremony) rap Türkiye'ye ayak bastı. Günümüzde rap gelişimini hızlandırdı. Artık daha çok mc var, bunlar tv programlarına da çıkmaya başladı.Büyük organizasyonlar ve film soundtrack leri rap ile süsleniyor. Rap in en yakın kardeşleri dj lik break dance. Rap yapılan yerlerde plaklar ritimleri keskinleştirmeden durabilir mi ya da ritme ayak uydurularak dans edilmez mi işte dj lik ritmin en keskin yerinde akışı kesip, tekrarlayarak müziğin çekiciliğini de etkisini de artırır.

Bu gıfte etkili müziğe kendini kaptırarak , yer çekimine aykırı hareketlerle yapılan dans muhteşem-üçlü kavramının son halkasıdır.

Ve graffiti...hip hop un asi bakışlarının kireçli sokak duvarlarını sanatsal yansıması.

İlk olarak Amerika'da kuryelerin bölgelerini belirlemek için attığı tag ler zamanla araya rekabetin girmesiyle beraber göze hoş gelip dikkat çekmek için çok gelişti.

Günümüzde sokaklarda grup halinde dolaşarak düşüncelerini tanımadığı birinin duvarına işleyen writer çoğu zaman ev sahibinin teşekkürü ile karşılaşmayı bekleyemeden ayrılmak zorundadır. Polisle, dayakla eserinin üstüne boya vurmaıyla daha da alevlenir writerin boyama aşkı. Bu sokak sanatını ülkemize getirenlerin başında Turbo Rez Homer wyne gelmektedir. Sokakların bu asi yüzü elbette birçok kişinin hoşuna gitmedi ama bu öncüler hiç pes etmediler ve graffitiyi kabul ettirdiler ve artık birçok ünlü gurubun klibinde reklamlarda veya ilgi çekilmek istenen her yerde grafiti var. Bu durum grafitinin başkaldırı halini ve illegal yapısını biraz bozsa da gelişmesine çok büyük katkı sağlıyor.

Hip hop bir ses aslında GHEDDO lardan gelen ve bu sesi yadırgayan insanlara bir sorum var .

Bugünün dünyasında yetişkin nüfusun %2 si, dünyadaki kişisel servetin %50 sinden fazlasına sahip;yerli kültürler ise gençlerin patates yeme hızında yok olup gidiyor. Pop müzik çağırıyor ve insanlar ona doğru koşuyor.Yıllar geçiyor, enstrümanlar değişiyor, ama mesaj hep aynı. Ritimler bizi uyarırcasına devam ediyor. Hip hop ta bize bir şeyler diyor . Kardeşlerimiz bunu duyabiliyor.

Çık Artık

Yar yüzümüze gülmez olmuş
Sancılı sonbahar geceleri
Yasaklanmış sokağa çıkmamız.
Ahalice top,gazoz kapağı
ve hatta sek sek oynamak yasak artık.
Sadece saklambaç
Serbest ikimizin hayatında
Arıyorum köşe bucak her yeri.
Yakarım uğruna gençliğimi
Şüphem yok
Ama hep ebe olacak değil ya
Bu bünye
Hadi yarım kurt
Çık artık!

Adım adım ilerliyorum
Karanlığa...
Belki karsıma birsey çıkar
Düşünürüm onu sonsuz gecelerde.
Bir perde açılır belki
ya da bir ses duyulur
karanlığın içinden
ucunu gösterir ışığın
Işık hızlı ile koşardım görse idim
Anam avradım olsun koşardım

Göz bebeğimin içine işledim
Gülümseyen yüzünü.
Koktum
Adınla başladım cümlelerime.
Çektim hasretini
Tüm hücrelerime
Ah İstanbul.
Kokunu getirdi dün gece
Karayel...
Bedenim senden uzak
Ruhum dizlerinin dibinde....

Zindan

Yaprak

ey kökleri birbirine sarılı kutsal ağaç

göster bana nasıl bir başına varolur insan
tümünden yalnızdır ve çıkamaz yüreği göğüs kafesinden
bir dal bulamaz kimsede tutunabileceği
akar gider eli bir hayalin içinden

göster bana kendi dışındaki herşeyi çıkardığında kendisi de kalma-
yan özgür denilen insanın
kendi bedenini budasa bile yine de kurtulamaz olduğunu
diğerlerinden

ey dibi ağzına çıkan derin kuyu ki senin anahtarın bendedir

anlat bana nasıl daha derinine düştükçe daha da yükseliyorsam
gökyüzünde de
nasıl saklar benden yüreğini ve
nasıl anlatamam ben
kendini kendine mahkum eden o kızın
kendini sınırsız saran kolları arasına sıkıştığını
kanadımın
nasıl feryat eder durur da
bir kez bile dinlemez sözlerimi
vahşi bir kedi gibi parçalar yüreğimi
her ruhuna dokunduğumda
sevgiye rehber ettiğim ellerimle
senin çeperlerine çarpar ellerim paramparça olur taşlarına sivanır
kanım ben düştükçe dokunamam içime çakılı çiviye çıkartamam ya
da bir parçam yapamam onu zehirler durur kanımı

anlat bana
görmek ama dokunamak
bilmek ama yapamamak
anlamak ama anlatamamak mıdır benim kaderim

sadece sözlerim mi var
herkes sağır olmak isterken

sen ey sonu olmayan ve hiç başlamamış zaman
yolundan geri dönmezsin ancak kıvrıla kıvrıla akarsın sonsuza

bir anahtar istiyorum senden

beni bindiğim durakta indir
aklının aynasında bir daha kırıldığında zindanım
bir anahtar daha yapacağım
her zindanın kapısını açacak
bir dosta vermek için
unuttuğunda kapılarını kendisinin tuttuğunu

ki hala bilgelik sanıyor hapsolmayı ve yakınlıkla öylece beklemeyi

cesareti kalmadı onun elime uzanmaya
hediyesini bırakıp gideceğim yoluma
daha da düşeceğim kuyuma

anlat bana
beyaza soldurduğun her renk kirlenirken de bir yandan
sevgimin rengi acımdan midir
hala bembeyaz
neden bitmez
geri dönülmezliğin yokluğuna düşmez

sen ey o küçük nokta
tüm evrenden ibaret hiçlik
sen gerçeklik

bendeki parçan
tüm varlığıma bir sarmaşık gibi dolanan
onu gösterdiğimde anlamsızca bakıyorlar gözlerime

içime koyduğun o duygu
nesnesinin onu inkar ettiği yerden yere vurduğu tükürüp üstüne
bastığı
neden ama ölümsüzlüğünden midir daha da kızgınlaşıyor

sakın alma onu benden
acısinin ucu sana değinir
hissederim ki bir parçanımsen

Sen zindanın sonundaki o uçurum
kaçakları özgürlüklerine atan
cesareti olmayanları tekrar mahkum eden
delilik ve yalnızlıkla korkutan
intiharlar fısıldayan

beni aramaya çıktığında
o da gelecek senin kenarına
alnında ve kalbinde adım olacak
ve gördüğün en güçlü kanatlardan olacak onun kanatları
adımı ver ona ve bulutların arasından zor seçilen güneşi göster
çok uzaklardaysam da o bulacaktır izimi
hayat ağacından döktüğüm yapraklardan

Örtaköy / askin_yucel@hotmail.com

Buğuseptil

Sabah kalkıyorum saat 6:23. Bir kaç tanıdığım arıyorum rüyalarına girmek için. Cep telefonları çekim alanı oluşturuyor.

"Bütün bunlar senin kortex inin ürünü"

"Bütün bunlar benim kortex imin ürünü"

Kortex-Reflex.

"Reflexime neyi yerleştireyim"

"Reflekse bir şey yerleşmez"

"Ben yerleştiririm. Neyin refleksini vermek istiyorsam, ona göre programlarım"

Samsun 216 yakıyorum bir tane, nero i yi bir program, parklarda kaydıraklar olur.

Bekliyorum başlamaya , başlıyorum beklemeye.

"O soruyu herkes sorar mı?"

"O soru ne?"

"Ne reni?"

"Cevap soruyu sorandır"

"Neden bir cevaptır"

"Nasıl bir sorudur"

"Neden nasıl bir cevap oluyor?"

"Ne bir soru mu?"

"Evet"

"Ne? D. Sağdan sola okuyuncu da ne? D"

"D nedir?"

"Harf"

"G nedir?"

"Harf, ağırlık merkezi"

"D.G. kaçta kuruldu?"

"68"

"Tarihten gördüm"

"Neyi?"

"Altını"

"Altın ne?"

"Oran, su"

"D.G. nerede?"

"Heryerde"

"Sen ne değilsin?"

"Ben sarhoş değilim?"

Fatihin fedaisi kara hocası aktı.

Kara Şemsettin kim?

Amele yada Amelie yada Amali

Tonga Tanga Tango

